

Maha n̄ga taotē e pa ana ki n̄ga mate atētē

Aitnia i te taata!

Tomo ia ki te whare karakia ka korero maia atu e toru n̄ga marama i kōrerorero ai i kūkumē ai
ki n̄ga mea o te rangatiratanga?

“Uai te auro ouhou atoai poro habre ite basileia ... huaina ano ekote rongopai o te engari ko
terongopai tonu o te rangatiratanga Eharai te rongopai noa motē tangata.” (Isaias 11:6, 9)

Whaiaro

Bob Thiel, Ph.D.

Maha n̄ga taotē e pa ana ki n̄ga matē atētē

Aitnia i tē taata!

Whaiaro Bob Thiel, Ph.D.

Putukite e 2016/2017/2018/2019/2022 juicios por homicidio, personificó 15. confianza cristianos en la solidez *Knify Kronik PRE dohre ziskanis* habiendo ejercido en muchas partes. 1036 W. Grand Avenue, GROVER Beach, Kalifornio, 93433, U.S.A. ISBN: 978-1-940482-09-5.

N̄anong ang katawhan dili makasulbad sa n̄ga problema niini?

E mōhio ana koe ko n̄ga mra tuatahi, whakamutunga hoki e whakaaturia ana e tē Paipera e whakaatu ana a Ihu i tē maharahara maha n̄ga taotē e pa ana ki n̄ga matē atētē?

Ču yi scias, ke la Ređno de Dio estis la emfazo de la apostoloj kaj la unuaj, kuij sekvis ilin?

Ang Gingharian sa Dios mao ang persona ni Hesus? Ang gingharian sa Dios si Hesus nađpuyo sa Iyang kinabuhî dinhi kanato karon? Ang Gingharian sa Dios pipila ka matang sa unaabot n̄ga aktuwal n̄ga Gingharian? Motoo ka ba Kon unsa ang gitudo sa Bibliya?

He aha te rangatiratanga? He aha noa iho te rangatiratanga o te Atua? He aha te whakaako a te Paipera? He aha te whakaakoranga a te whare karakia Karaitiana o mua?

Ču yi konscias, ke la fino ne povas veni ġis la Ređno de Dio estas predikita al la mondo kiel atestanto?

Ang litrato sa atubangan sa fabon nađpalita sa usa ka natinę karnero n̄ga nazhiđda uban sa usa ka labo inġon n̄ga ġilangkuban sa Paċ-Imprimita uż Hxa Whakairiopu. Ang litrato sa likod sa fabon kababin sa oriġinal n̄ga Simbahan sa Dios building sa Jerusalem ġikuha sa 2013 pinaggii Sa Dr. Bob Thiel.

NEMANECH

1. Buen número de casos de éxito en diversos procesos jurídicos?
2. ¿Qué la evidencia de la de es tan abrumadora obliga a aceptarla?
3. Comunidad secular a la misma evidencia ha sido?
4. Acorde con su leal compromiso con el naturalismo metodológico?
5. Están familiarizados con el término el naturalismo
6. Empiego humano de explicar todo en términos de causas naturales...
7. Algun supuesto evento desafía

Eruditos secularres generalmen

1. BUEN NÚMERO DE CASOS DE ÉXITO EN DIVERSOS PROCESOS JURÍDICOS?

HE maha nōga raruraru kei tē ao.

HE maha nōga tangata e hiakai ana. HE maha nōga tangata e tukinoitia ana. HE maha nōga tangata e pa ana ki tē rawakore. HE nui nōga whenua kei tē noho nama. Ko nōga tamāriki, tae atu ki nōga mea kāore ano kia whanau, ka pa ki tē tukino. HE maha nōga taote e pa ana ki nōga mate atete ki tē rongoa. Ko nōga taone nui o te ahumahi kua pōke tē hau kia kore e ora. HE maha nōga kaitōrangāpū e whakawehi ana i te pakanga. Kei tē haere tonu nōga whakaerē kaiwhakatuma.

Ka tata e nōga rangatira o te ao te whakatika i nōga raru e pa ana ki tē tangata?

HE maha nōga whakaaro penei.

Kaupapa Ao Hou

I te 25 no Setepa 2015, i muri a'e i te hoē oreroraa parau faufaa roa a te Pope Francis no Vaticana, ua maiti na 193 nūnā o te mau Nūnā Amui (UN) i te faaohipa i te "17 mau opuaraa no te tupuraa mau" o tēi pihia i te tahi mau taimē te *New Universal Age Enda*. Anei nōga whainēga 17 a te UN:

Whainēga 1. Whakamutua te rawakore i nōga ahua tāngā katoa i nōga waahi katoa

Whainēga 2. Whakamutua te matekai, kia tutuki te orangā kai me te pai ake o te kai me te whakatairangā i te ahuwhenua toimau

Whainēga 3. Kia ora te orangā me te whakatairangā i te orangā mo te katoa i nōga reangā katoa

Whāinga 4. Mē whakarite kia whakauru, kia rite te kounga o te maatauranga mē te whakatairanga i nōga huarahi ako mo te katoa mo te katoa

Whāinga 5. Ka eke ki te taurite o te ira tangata mē te Whakamana i nōga Wahine mē nōga kotiro katoa

Whāinga 6. Mē whakarite kia wātea mē te whakahaere toitū o te Wai mē te paru mo te katoa

Whāinga 7. Mē whakarite te whai waahi ki te utu utu, pono, pumau mē te hiko hou mo te katoa

Whāinga 8. Whakatairanga i te tipu ohaoha toimau, whakauru mē te tauwhiro, mahi tino whai hua mē te mahi tika mo te katoa

Whāinga 9. Hangāia nōga hangāngā pakari, whakatairanga i te ahumahi whakauru mē te tauwhiro mē te whakatairanga i te auahatanga

Whāinga 10. Whakaitihia te kore ūritenga i roto, i waenga i nōga Whenua

Whāinga 11. Kia uru nōga taone mē nōga kainga noho tangata, kia noho haumaru, kia malu, kia malu tonu

Whāinga 12. Mē whakarite kia tau tonu te kai mē nōga taurira whakaputa

Whāinga 13. Kia kaha te mahi ki te karō i te huriunga o te rangi mē ona paanga

Whāinga 14. Te tiaki mē te whakamahi ukauka i nōga moana, moana mē nōga rawa o te moana mo te whanaketanga taumau.

Whāinga 15. Te tiaki, te whakaora, mē te whakatairanga i te whakamahinga toiwhiu o nōga rauwiringa kaiao Whenua, te whakahaere i nōga nōgahere toiwhiowhio, te

Whawhai ki te koraha, me te aukati me te whakahuri i te paheketanga o te whenua me te aukati i te mate kanorau.

Whainga 16. Whakatairanga i nga hapori rangimarie me te whakakotahi mo te whanaketanga toiwhi, whakarato huarahi ki te whakawa mo te katoa me te hanga i nga umananga whai hua, whai kawenanga me te whakauru ki nga taumata katoa

Whainga 17. Te whakakaha ake i nga tikanga o te whakatinana me te whakaora i te hononga o te ao mo te whanaketanga taumau

Ko te tikanga ka tino whakatinanahia tenei kaupapa hei te tau 2030, ka kia hoki ko te *2030 Agenda mo te Whanaketanga Tonu*. Ko te whai ki te whakatau i nga mate e pa ana ki te tangata ma te ture, te matauranga, me te mahi tahi o te ao me te whakapono. Ahakoa he pai te nuinga o ana whainga, ko etahi o ana tikanga me ana whainga he kino (cf. GENESIS 3:5). Ko tenei kaupapa, he rite tonu ki te pukapuka pukapuka *Laudato Si a Pope Francis*.

Te “Apooraa apí no te ao atoa nei” e nehenehe e piihia te “New Catholic Agenda” no te mea te auraa o te ta’o “katolic” “o te ao atoa nei”. Ka karanga a Pope Francis i te Whakatamariki tanganga

o te *New Universal Agenda* “he tohu nui o te tumanako”.

Hei whai ake i te whakaetaunga UN, i tu he hui i Paris i te Hakihia 2015 (ko te *21st Conference of the Party to the UN Framework Convention on Climate Change*). Ua haapou atoa te papa Francis i taua parau faaaau na te ao nei e ua a’o oia i te mau nuna “ia pEE ma te haapao maitai i te e’ a i mua, E ma te mana’o taho’E e tupu noa ra”.

Tata ki te katoa o nga iwi o te ao i whakaaetanga a Paris, he whainga mo te taiao me nga herenga putea. (Na ka hainaitia e te PEREHITINI o Amerika a Barack Obama tetahi tuhinga ki te tuku i nga USA ki tenei mahi i te tau 2016, engari i te tau 2017, i kii te PEREHITINI o Amerika a Donald Trump e KORE te United States e whakaae ki nga whakaaetanga kua whakaaetia ki Paris. Mai i Uropi me te maha atu o nga waahi o te ao.) I

muri iho ka kii a Pope Francis ko te tangata "ka heke" ki te kore e whakarereke i ana hurinenga ki te rangi.

Ahakoa karekau he tangata e hiahia ana ki te manawa hau poke, ki te hiakai, ki te rawakore, ki te noho morearea, aha atu, ka ngeana te tangata ki nga whainenga o te kaupapa o te United Nations 2030 me/ranei nga whakaetanga a Paris ki te whakaoti i nga raruraru kei mua i te tangata?

The Track Record of the United Nations

Ua haamauhia e ua haamauhia te mau Nunaar Amqui i te 24 no Atopa 1945, i muri a'e i te Piti o te Tama'i Rahi, no te arai i te tahi atu mau aroraa e no te tamata i te faatupu i te hau i Roto i te ao nei. I tona hananga, e 51 nga whenua meema o te UN; kua 193 inaianei.

E hia rau, ki te kore e hia mano, nga pakanga huri noa i te ao mai i te hananga o te Kotahitanga o nga Whenua o te Ao, engari kaore ano kia taea te kii ako te Pakanga Tuatoru o te Ao.

Ko etahi e whakapono ana ko te mahi tahi o te ao pera i te United Nations e kii ana ki te whakatairanga, me te momo kaupapa o te whakapono me te kaupapa Ekuumene e ngeana ana a Pope Francis me etahi atu kaiarahi whakapono ki te whakatairanga, ka kawea mai te rangimarie me te pai.

Heoi, karekau i pai te mahi a te Kotahitanga o nga Whenua o te Ao. I tua atu i te maha o nga pakanga mau patu mai i te hananga o te Kotahitanga o nga Whenua o te Ao, he maha nga miriona e hiakai ana, he RERENGA, he tino rawakore ranei.

Neke atu i te tekau tau ki muri, ka anga te United Nations ki te whakatinana i ana Whanake tanga Mileniuma. E waru nga "Whangai Whanake tanga," engari kaore i angitu, ahakoa

i runga i te UN ake. No reira, i te tau 2015, i whakamanahia ana e kii nei ko "17 Sustainable Development Goals". Ko etahi he tino pai. Ko etahi ka whakaaro he wawata utopia.

Mo te utopia, i te 6 o Mei, 2016, i kii a Pope Francis i moemoea ia mo tetahi utopia Pakeha tangata ka taea e tana hahi te awhina i taua Whenua. Heoi, ka huri te moemoea a te Pope hei moemoea (cf. Revelation 18).

Tera pea he mahi tahi me te angitu, engari...

te fitionare a Herriman Webster e te utopia "te hoē yahi manaō-noa-hia i reira te faatereeraa, te mau ture e te mau huru totiale e maitai roa ī". Te haapii ra te Bibilia e eita te taata e nehenehe e faatitiaifaro i to 'na mau fisi na 'na ana'e:

²³ E mohio ana ahau, e Ihowa, Kahore o te tangata ara ia ia ake ano; Kahore i te tangata e haereere ana hui whakatika i ona hikoinga. (Ieremia 10:23, NKJV i roto i te katoa kare e akakiteia)

Te haapii ra te Bibilia e e ore te ohipa amui na te ao nei e manuia:

¹⁶ He whakangaro, he nēkau pouri, kei o ratou ara; ¹⁷ Kahore hoki ratou i mohio ki te ara o te rangimarie. ¹⁸ Kahore he wehi ki te Atua i mua io ratou kanohi. (Roma 3:16-18).

Heoi, he maha nēa tangata e mahi ana ki ta ratou tirohangā mo te hapori utopia me etahi wa ka nēana ki te whakauru i te karakia. Fatata rā aita hoē a'e taata i inieine i te pee i te mau e'a o te Atua mau hoē. Ehara i te mea karekau he ahunga whakamua ki tetahi o nēa whainga a te United Nation, a te Vatican ranei. Ka puta etahi (a he pai te maha o nēa whainga), me etahi hokinġa.

Inaha, e pepeia'e i muri a'e i te mau aroraa rahi, e fariihia e e haamauhia te hoē huru faaauraa hau na te ao nei (Daniela 9:27). A, no te mea, he tokomaha ka whakapono tekā ka Kawea mai e te tangata he hapori rangimarie me te utopia.

E RAVE rahi o te fariihia i roto i taua mau fenua ra 'te haereraa utopia' (cf. EZEKIEL 13:10) me nga tohu me nga mea whakamiharo (2 Thessalonians 2:9-12). Te parau ra ra te Bibilia e e ore taua hau ra e vai noa (Daniela 9:27; 11:31-44), noa 'tu te mau parau a te mau aratai (Tesanolia 1. 5:3; Isaia 59:8).

Ko te whakaaro, i tua atu i a Ihu (cf. John 15: 5; Matthew 24: 21-22), ka taea e te tangata te kawe mai i te utopia i tenei 'tau kino o naianei' he rongopai teka (Galatia 1: 3-10).

Mena karekau e taea e te tangata ana ke te kawe mai i te utopia, ka taea ranei tetahi momo utopia?

Ae.

E faariro te Basileia o te Atua i tei palaneta e, i muri a'e, i te mau tau mure ore, i te mea maiai Roa "e.

2. Que la evidencia de JADE es tan abrumadora obliga a aceptarla?

Te haapii ra te Bibilia e e mono te hoē totaiete utopia, tei piihia te Basileia o te Atua, i te mau faatereraa taata (Daniela 2:44; Apokalupo 11:15; 19:1-21).

I to Iesu haamataaraa i ta 'na taviniraa i mua i te taata, ua haamata oia na Roto i te pororaa i te *Evanđelia o te Basileia o te Atua*. Anei nē korero a Mark:

¹⁴ Na, i muri i te tukunga o Hoani ki te whare herehere, ka haere a Ihu ki Kariri, ka kauwhau i te rongopai o te rangatiratanga o te Atua, ¹⁵ Ka mea, Kua rite te taima, kua tata hoki te rangatiratanga o te Atua. Ripeneta, a whakapono ki te rongopai" (Mareko 1:14-15).

Ko te kupu rongopai, no Roto mai i te kupu Kariki i Whakamaoritia hei *euanđelion*, a ko te tikanga "karere pai" ranei "te Rongo pai." I Roto i te Faufaa Āpi, te faahitihia ra te tāo beretane ra "basileia," tei taaihia i te basileia o te Atua, fatata 149 taimē i Roto i te NKJV E 151 i Roto i te *Douay Rheims Bible*. No Roto mai i te kupu Kariki kua whakamaoritia hei *basileia* e tohu ana i te ture, te rangatiratanga ranei.

Te mau basileia taata, e tae noa 'tu te basileia o te Atua, e arii to ratou (Apokalupo 17:14), tei Roto ratou i te hoē tuhaa fenua (Apokalupo 11:15), te vai ra ta ratou mau ture (Isaia 2:3-4; 30:9), e te vai ra ta ratou, kaupapa (Luaka 13:29).

Teie te haapiiraa tūmu matamua a Iesu ta Mataio i papai:

²³ Na ka haereerea katoatia a Kariri e Ihu, whakaako ana i Roto io ratou whare karakia, kauwhau ana i te rongopai o te rangatiratanga (Mataio 4:23).

Ka tuhia ano e Matiu:

³⁵ Na ka haereerea e Ihu n̄ga pa katoa mE n̄ga kain̄ga, whakaako ana i roto io ratou whare karakia, kauwhau ana i te rongopai o te rangatiratanga (Mataio 9:35).

Ko te Kawenata Hou e whakaatu ana ka kingi a Ihu ake ake:

³³ A ka kingi ia mo te whare o Hakopa ake ake: e kore ano he mutunga o tona rangatiratanga (Luka 1:33).

Te faatia ra Luka e te tumu i tonohia i Jesu no te poro i te Basileia o te Atua. A hi'o na i ta Jesu i haapii:

⁴³ Ka mea ia ki a ratou, ME kauwhau e ahau te rangatiratanga o te Atua ki era atu pa ano hoki, no te mea i tonoa mai ai ahau." (Luka 4:43).

Kua rongō koe i tera e kauwhau ana? Ua ite a'ena anei oe e te tumu o Jesu i tonohia i no te poro i te Basileia o te Atua?

Te faatia atoa ra Luka e ua haere Jesu e poro i te Basileia o te Atua:

¹⁰ A, no te hokinga mai o n̄ga apotoro, ka korerotia ki a ia n̄ga mea katoa i mea ai ratou. A ka tangi ia i a ratou, ka haere ko ratou anake ki tetahi wahi mo kemo ke o te pa, ko Petahira te ingoa.¹¹ Otira, i te kitenga o n̄ga mano, ka aru ia ia; e ua farii oia ia ratou e ua parau atura ia ratou no nia i te basileia o te Atua (Luka 9:10-11).

Ua haapii Jesu e e tia i te Basileia o te Atua ia riro ei mea matamua roa no te feia e pEE ia 'na:

³³ Engari matua rapu i te rangatiratanga o te Atua, mE tana tika (Mataio 6:33).

³¹ Engari rapu te rangatiratanga o te Atua: a ka tapiriitia enei mea katoa ma koutou. ³² Eiaha e mata'u, e te nānā iti, ua hinaaro hoi to outou Metua i te horoa i te basileia no outou (Luka 12:31-32).

Ko nēga Karaitiana mē rapu tuatahi te rangatiratanga o te Atua. E rave ratou i te reira na roto i te faariroraa i te reira ei mea matamua na ratou na roto i te oraraa mai ta te Mesia i hinaaro ia ora ratou e te tia'i i To'na ho'iraa mai e to'na basileia. Tera rā, te rahiraa o tē parau i te Mesia, aita noa ratou e imi na mua i te Basileia o te Atua, aita atoa ratou i itē eaha te Basileia. E rave rahi atoa tē mana'o hape e te faaōraa i roto i te mau ohipa politita o teie nei ao, o ta te Atua ia e tiai ra i te mau Kerisetiano. Ma te kore e mohio ki te rangatiratanga o te Atua, kare ratou e mohio

noho i naianei kia rite ki ta ratou e tika ana, kia mohio ranei he aha te he o te tangata.

Kia mahara ano ka hoatu te rangatiratanga ki te kahui iti (cf. Roma 11:5). E titauhia te haehaa no te ipeine i te riro ei mēlo no te nānā iti mau.

Aita ā te Basileia o te Atua i haamauhia i nia i te fenua nei

Ua haapii Iesu e e tia i ta 'na mau pīpī ia pure ia tae mai te basileia, no reira aita ā ratou i fatu i te reira:

⁹ E to matou Metua i te rangi, Kia tapu tou ingoa. 10 Kia tae mai tou rangatiratanga. Ia haapaohia to oe hinaaro (Mataio 6:9-10).

I tono a Ihu i ana akonēa ki te kauwhau i te rangatiratanga o te Atua:

¹⁴ Na ka karangatia e ia te tekau ma rua, ka hoatu ki a ratou he kaha, he mana, e peia ai nēga REVERA katoa, e ora ai nēga mate. ² Ua tono oia ia ratou no te poro i te basileia o te Atua (Luka 9:1-2).

I whakaakona a Ihu ko tona aroaro anaKE ehara i te rangatiratanga, no te mea kare ano te rangatiratanga i whakapumautia ki runga i te whenua i tera wa, no reira i mahi ai ia i te mea kihai i peia e ia nga rewera i runga i tona ingoa i tera wa:

²⁸Tena ki te mea na te Wairua o te Atua taku peinga rewera, ina, kua tae mai te rangatiratanga o te Atua ki a koutou (Matthew 12:28).

Te vai ra te basileia mau i te tau a muri a'e—e ere atoa i teie nei mai ta Mareko e faaitē ra:

⁴⁷Na ki te he koe i tou kanohi, tikarohia; E mea maitei a'e no outou ia tomo mata ho'e i roto i te basileia o te Atua, i te faahuru ehia to outou mata... (Mareko 9:47).

²³Na ka tirotiro a Ihu, ka mea ki ana akonga, Ano te whakauaua o te tapoko o te hunga taonga ki te rangatiratanga o te Atua! ²⁴Na ka miharo nga akonga ki ana kupu. Utira ka whakahoki ano a Ihu, ka mea ki a ratou, E ake tamariki nonohi, ano te whakauaua o te tapoko ki te rangatiratanga o te Atua te hunga e whakawhirinaki ana ki nga taonga! ²⁵E mea ohie a'e ia haere te kamela na roto i te apoo nira i te haereraa o te taata tao'a rahi i roto i te basileia o te Atua." (Mareko 10:23-25).

²⁵He pono taku e mea atu nei ki a koutou, E kore ahau e inu atu ano i te hua o te waina, kia taea ra ano taua ra e inumpia houtia ai e ahau i te rangatiratanga o te Atua." (Mareko 14:25).

⁴³Ko Hohepa o Arimatia, he mea nui o te runanga, i tatari ano ia ki te rangatiratanga o te Atua, ka haere mai me te maia... (Mareko 15:43).

Ua haapii Jesu e e ere te basileia i teie nei no teie nei ao:

³⁶ Ka whakahokia e Ihu, Ehara toku rangatiratanga i tenei ao; Mēhemea no tenei ao toku rangatiratanga, kua tatau aku pononga, kei tuhua ahau ki nōa Hūrai; i teie nei rā, e ere to 'u basileia no ô nei." (Ioane 18:36).

Ua haapii Iesu e e tae mai te basileia i muri a'e i to 'na ho'iraa mai ei Ari'i:

³¹ "Ia tae mai te Tamaiti a te taata nei ma to 'na hanahana, e te mau mohi mo'a atoa i pihai iho ia 'na, ei reira oia e parahi ai i nia i te terono o to 'na hanahana.
³² A ka huihuia nōa iwi katoa ki tona aroaro: ka wehea ratou e ia te tahi i te tahi, ka peratia me te heparu e wehe nei i ana hipi, i nōa koati. ³³ Ka whakaturia e ia nōa hipi ki tona matau, ko nōa koati ki mau. ³⁴ Katahi te Kingi ka mea ki te hunga i tona matau, Haere mai, e te hunga manaaki a toku Matua, nohoia te rangatiratanga kua rite noa ake mo koutou no te timatanga ra ano o te ao (Mataio 25:31-34).

I te mea e aita te Basileia o te Atua i ô nei, eita tatou e ite i te ho'e utopia mau e tae noa 'tu i muri a'e i te haamauraa hia. No te mea kare te ruinga e mohio ana ki te rangatiratanga o te Atua, kare ratou e mohio ki te mahi a tana kawanatanga aroha.

Eita te Basileia o te Atua e tae mai "E tae noa mai te iraa o te mau Etene" (Roma 11:25) – aita te reira i tupu.

He aha te ahua o te rangatiratanga?

Ua horoa Iesu i te tahiti mau faataaraa no nia i te huru o te Basileia o te Atua:

²⁶ Na ka mea ia, Ka rite te rangatiratanga o te Atua ki te rui te tangata i nōa purapura ki te Whenua, ²⁷ A ka moe i te po, ka ara ake i te awatea, me te tupu ano ka tupu te purapura, kahore ia i matau ki te pehe. ²⁸ E hotu mai nei hoi te

fenua i to 'na iho maa; ²⁹ Ia oo a'era Rā te sitona, ua tuu oioi atura oia i te ootī, no te mea ua tae i te ootiraa." (Mareko 4:26-29).

¹⁸ Na ka mea ia, He rite te rangatiratanga o te Atua ki te aha? Me whakarite e ahau ki te aha? ¹⁹ He rite ki te pua nani, i kawea e te tangata, i ruia ki tana kari; ka tupu, ka waiho hei rakau nui, ka noho nea manu o te rangi ki ona manga. ²⁰ A i mea ano ia, Me whakarite e ahau te rangatiratanga o te Atua ki te aha? ²¹ E au ia i te faahopue ta te hoē yahine i rave e i tuu i roto e toru meto faraoa monamona e ia faahopue-roa-hia." (Luka 13:18-21).

Te faiate ra teiE mau parabole e, i te omuaraa, e mea painai roa te Basileia o te Atua, tera Rā, e rahi mai.

I tuhia ano e Luke:

²⁹ E haere mai ratou mai te hitia o te Rā e to te tooa o te Rā, mai apatoerau e apatoa, e parahi i roto i te basileia o te Atua (Luka 13:29).

No reira, e fana'o te Basileia o te Atua i te taata no te mau fenua atoa. Eita e taotiahia i te fria e tupuna Israela to ratou aore ra e mau pūpū mataeinaa taa ē. Ka noho nea tangata o tera Wahi ki tenei rangatiratanga.

Luka 17 e te Basileia

Te haafifi ra te Luka 17:20-21 i te tahipae. Na mua "E Rā i te reira, a tapao e e amu mau te taata i roto i te Basileia o te Atua:

¹⁵ "Ka koa te tangata e kai taro i te rangatiratanga o te Atua!" (Luka 14:15).

I te mea ka kai n̄ga tangata (i te wa kei te heke mai) i roto i te rangatiratanga o te Atua, ehara i te mea kua waiho noa i roto i o raatau n̄gakau i tenri wa, ahakoa n̄ga whakamaoritanga / pohehe o te Luke 17:21 e whakaatu ana he rereke.

E tauturu paha te huriraa Moffatt o Luke 17:20-21 i te tahī mau taata ia taa:

²⁰ A, i te uin̄ga a n̄ga Parīhi ki a ia, ko ahea te rangatiratanga o te Atua e puta mai ai, ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, E kore e tae mai te rangatiratanga o te Atua ki ta koutou e mahara ai ka kite koutou; ²¹ E kore ano tetahi e mea, Na, tenei, tenei: kei waen̄gānui hoki ia koutou te rangatiratanga o te Atua. (Luke 17:20-21, Moffatt; hi'o atoa i te mau huriraa NASB e ESV)

A tapao na e te paraparau ra Jesu i te mau Pharisea tei ore i faafariuhia, i te paē tino e te haavare. "Ua parau atura Jesu ia ratou,"—na te mau Pharisea ia i ui ia Jesu i te uiraa. Kihai ratou i mohio ki a ia.

Tei roto anei ratou i te Ekalesia? Kao!

Kare ano a Ihu e korero ana mo te hahi ka tata. Kaore hoki ia i korero mo n̄ga whakaaro i roto i te hinengaro me te n̄gakau.

a Ihu mo tana WHAKARANGI! Aita te mau Pharisea i ui ia 'na no nia i te hoē ekalesia. Kaore ratou i mohio ki tetahi hahi o te Kawenata Hou ka timata. Kaore ratou i patai mo tetahi momo ahua ataahua.

Ki te whakaaro tetahi ko te EKALESSIA te rangatiratanga o te Atua - a ko te rangatiratanga o te Atua "i roto" i n̄ga Parīhi - kei roto ranei te EKALESSIA i roto i n̄ga Parīhi? Ko te tikanga kaore!

He tino whakahiato taua whakaṭau, e hara? Noa 'tu e te huri ra te tahi mau huriraa Porotetani i te hoē tuhaa o te Luka 17:21 "tei roto ia outou te Basileia o te Atua" (NKJV/KJV), e tae noa 'tu te Bibilia Katolika *NEW JERUSALEM Bible* i te huriraa ma te tano e "tei roto ia outou te basileia o te Atua."

O Iesu te hoē i rotopu i te mau Pharisea. I teie nei, ua mana'o te mau Pharisea e te tiai ru nei ratou i te Basileia o te Atua. Engāri i pohehe ratou. Ua faataa Iesu e e ere te reira i te hoē Basileia no te mau ati Iuda ana'e, mai ta ratou e mana'o ra (e ere atoa i te hoē ekalesia mai ta te tahi paē e tiaturi ra). E ere te Basileia o te Atua i te hoē noa o te mau basileia taata e te ite-mata-hia ta te taata e nehenehe e tapao aore ra e ite, ma te parau e, "Teie, i Ō nei"; aore ra "o te Basileia tera, i tera vahi."

Ua fanauhia o Iesu iho ei Arii no taua Basileia ra, mai ta 'na i parau ma te maramarama maitai ia Pilato (Ioane 18:36-37). Kia mohio kei te Whakamahi te Paipera i nōga kupu "kingi" me te "rangatiratanga" (hei tauira, Daniel 7: 17-18 , 23). Te tu ra te Arii o te Basileia o te Atua a muri a'e, i pihai iho i te mau Pharisea. Aita rā ratou i farii ia 'na ei arii no ratou (Ioane 19:21). Ia ho'i mai oia, e patoi te ao ia 'na (Apokalupo 19:19).

Ua haere o Iesu, i roto i te mau irava i muri nei i roto i te Luka 17, no te faatai i to 'na tae-piti-raa mai, i te taimē e faatere ai te Basileia o te Atua i te mau fenua atoa (e haere noa i te Moffatt no te au maite i roto i teie pene):

²² Ua parau atura oia i ta 'na mau pīpī: "Te vai nei te mau mahana e hinaaro ai outou e e hinaaro faufaa ore noa ia noaa te hoē mahana o te Tamaiti a te taata nei. ²³A ka mēa te tangata, Na, tenei ia! Na, tenei ia! Engāri kaua e haere atu, kaua hoki e oma atu ki te whai ia ratou: ²⁴Ka rite hoki ki te wira e puta mai ana i tetahi taha o te rangi ki tetahi taha, ka pera ano te Tama a te tangata a tona ra. ²⁵ Engāri ko te tikanga tenei kia matua whakamanawanui ki nōga mamae nui, kia whakakinongia ano hoki e tenei whakatupuranga. (Luka 17:22-25, Moffatt)

Ua faahiti Jesu i te uira e anapa ra, mai tei roto i te Mataio 24:27-31, e faataa ra i to 'na tae-piti-raa mai no te faatere i te ao taatoa nei. KARE a Ihu e kii ana e kore e kitea e tana iwi i a ia ka hoki mai.

Eita te taata e ite la 'na mai to ratou Arii (Apokalupo 11:15) e e aro ratou ia 'na (Apokalupo 19:19)! He tokomaha ka whakaaro ko Ihu te anatikaraiti. Aita Jesu i parau e tei roto te Basileia o te Atua i taua mau Pharisea ra—Ua parau oia ia ratou i te tahitatu mau vahi e eita ratou e tae i roto i te Basileia no to ratou haavare (Mataio 23:13-14). Aita atoa Jesu i parau e o te Ekalesia te Basileia.

Ko te rangatiratanga o te Atua he mea ka taea e te tangata te TOMO – penei i te arangaa o te hunga tikai Heoi ano, ko Aperahama me era atu patereareha kare ano i reira (cf. Hebrews 11:13-40).

Ua ite te mau pīpī E aita te Faaterea arii a te Atua i roto ia ratou iho i taua tau ra, e e tia ia itehia te reira mai ta te Lukā 17:21 e faaite ra:

¹¹ A, i a ratou e whakarongo ana ki enei mea, ka korerotia ano e ia tetahi atu kupu whakarite, no te mea e taata ana ia ki Hiruharama, a mo ratou i mea, ka puta wawe mai te rangatiratanga o te Atua (Lukā 19:11).

Ua papu maitai te Basileia no a mupi a'

E nafea oe e ite ai e te fatata maira te Basileia? Ei tufaa no te pahono i taua uiraa ra, ua tabula Jesu i te mau ohipa tohu (Lukā 21:8-28) e ua haapii i mupi iho:

²⁹ Tirohia te pikī, me nōga rakau katoa; ³⁰ I te mea e pihi ana, na ka kite koutou, ka mohio kua tata te rauhāti. ³¹ Waihoki ko koutou, ina kīte i enei mea e puta ana, ka mohio kua tata te rangatiratanga o te Atua (Lukā 21:29-31).

Ua hinaaro Jesu ia pEE to 'na punaa i tE mau tupuraa tohu no tE itE afea tE Basileia e tae mai ai. Ua parau Jesu i tE tahi atu mau yahi i To 'na mau taata ia mataitai e ia haapao i tE mau ohipa tohu (Luka 21:36; Mareko 13:33-37). Noa'tu tE mau parau a Jesu, e rave rahi tEi haamarirau i tE mataitai i tE mau ohipa o tE ao nei i taaihia i tE tohu tohu.

I Roto i tE Luka 22 & 23, ua faaitE faahou Jesu e e tupu tE Basileia o tE Atua a muri a'E a haapii ai oia:

¹⁵ Nui atu toku hiahia kia kai tahi tatou i tenei kapenga i mua o toku mamae; ¹⁶ Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, E kore ahau e kai ano i tenu, kia tino riTE ra ano i tE rangatiratanga o tE Atua. ¹⁷ Na ka mau ia ki tE kapu, ka mutu tE whakawhetai, ka mea, Tangohia tenei, tuwhaina ma koutou; ¹⁸ Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, E kore ahau e ipu i tE hua o tE Waina, kia tae mai ra ano tE rangatiratanga o tE Atua." (Luka 22:15-18).

³⁹ Na ko tetahi o nga kaimahi kino i ripekatia ngatahitia me ia i kohukohu ki a ia, i mea, Ki te mea ko te Karaiti koe, Whakaorangia koe, Whakaorangia hoki matou.

⁴⁰ Na ka riri tona hoa ki a ia, ka mea ki a ia, Kahore ranei koe e wehi ki te Atua? Ko koutou hoki kei te tau te he me ia. ⁴¹ A ka tika ta matou korero, no te mea ka tika matou: ka riTE ki ta matou mahi te utu mo matou, heoi kahore he he o tenei tangata. ⁴² Na ko tana meatanga ki a Ihu , E toku Ariki, kia mahara koe ki ahau ina haere mai koe i runga i tou rangatiratanga. ⁴³ Ano ra ko Ihu ki a ia, He pono taku e mea nei ki a koe, Ko aianei koe noho ai ki ahau ki Pararaiha. (Luka 23:39-43 , Aramaic na Roto i tE REO BERETANE)

Aita tE Basileia o tE Atua i tae oioi mai i to Jesu haapoheraahia mai ta Mareko e o Luka i faaitE mai ia tatou:

⁴³ Ko Hohepa o Arimatia, he mea nui o te runanga, i tatari ano ia ki te rangatiratanga o te Atua, ka haere mai me te maia... (Mareko 15:43).

⁵¹ No Arimatia oia, no te ho'e oire ati Iuda, o te tiai atoa ra i te basileia o te Atua (Iuka 23:51).

I muri a'e i te tia-faahou-raa (Korinetia 1, 15:50-55) e fanau-faahou-hia te mau Kerisetiano no te tomo i roto i te Basileia o te Atua, mai ta Ioane i papai:

³ Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, He pono, he pono taku e mea nei ki a koe, Ki te kahore te tangata e whanau hou, e kore ia e ahei te kite i te rangatiratanga o te Atua. ⁴ Ka mea a Nikorima ki a ia, He pehea ka whanau ai te tangata i tona korohetanga? E taea ranei te tuarua o nea haerenga ki roto ki te kopu o tona whaea, ka whanau ai? ⁵ Ka whakahoki a Ihu, ka mea, He pono taku e mea nei ki a koe, Ki te kahore te tangata e whanau i te wai me te Wairua, e kore ia e ahei te tomo ki te rangatiratanga o te Atua (Ioane 3:3-5).

Ko te iwi o te Atua anake ka kite i te mutunga o te rangatiratanga o te Atua i muri i te mano tau.

I teie nei, ia taa maihai a'e e i muri a'e i to Jesu tia-faahou-raa, ua haapii faahou Oia no nia i te Basileia o te Atua:

³ Ua faaitoia ia ia 'na iho i muri a'e i to 'na mauiuiraa ma te ora na roto i te mau tapao papu ore e raye rahi, i to ratou iteraahia e ratou i roto i na mahana e maha ahuru, e i te parauraa i te mau mea o te basileia o te Atua (Ohipa 1:3).

Te a'oraa matamua e te hopea ta Jesu i horoa, no nia ia i te Basileia o te Atua! Ua haere mai Jesu ei yea no te haapii no nia i taua Basileia ra.

Ua faaue atoa Jesu i te aposeteolo Ioane ia papai no nia i te Basileia mileniuma o te Atua e vai mai i nia i te fenua nei. A hi'o na i ta 'na i faaue ia Ioane ia papai:

⁴I kīte ahau i nēga Wairua o te hunēga i poutoa mo te whakaatu mo Ihu, mo te kupu hoki a te Atua, kihai nei i koropiko ki te kararehe, ki tona whakapakoko ranei, kihai hoki i tangō i tana tohu ki o ratou rae, ki o ratou ringā. Na ka ora ratou, ka kīngi tahi me te Karaiti mo nēga tau kotahi mano (Apokalupo 20:4).

Ua haapii te mau Kerisetiano matamua E E vai mai te Basileia mileniuma o te Atua i nia i te fenua nei E E mono i te mau faatereraa o te ao mai ta te Bibilia E Haapii ra (cf. Apokalupo 5:10, 11:15).

No te aha, mai te peu e mea faufaa roa te Basileia o te Atua, aita te Rahiraa i faaroo i te Reira?

Na te mea i kiiia e Ihu he mea nēgaro:

¹¹Ka mea ki a ratou, Kua hoatu ki a koutou te matauranga ki te mea nēgaro o te rangatiratanga o te Atua; engari ki te hunēga o waho, he kupu whakarite nēga mea katoa (Mareko 4:11).

Ahakoa i tenei ra ko te rangatiratanga pono o te Atua he mea nēgaro ki te nuinēga me te nui o te mahere a te Atua (tirohia ano ta matou pukapuka kore utu, ipurangi i WWW.CCOZ.ORG te taitara: Ko te MATE o te Mahere a te Atua He aha te Atua i Hangā ai tetahi mea? He aha koe i hangā ai e te Atua?).

A feruri atoa na i ta Jesu i parau e, e fatata mai te hopea (o te tau) i muri a'e i te poro-haere-raa i te evanelia o te basileia na te ao atoa nei, fi ite.

¹⁴ A ka kauwhautia tenei Rongopai o te Rangatiratanga puta noa i te ao, hei mea whakaatu ki nga iwi katoa, a ko reira puta ai te mutunga (Mataio 24:14).

Ko te kauwhau i te Rongopai o te Rangatiratanga o te Atua he mea nui, me whakatutuki i tenei wa mutunga. He "kaupapa pai" na te mea e tuku ana i te tino tumanaako ki nga matere o te tangata, ahakoa nga mea ka taea e nga kaiarahi torangapu te ako.

Mena ka whakaaro hia e koe nga kupu a Ihu, me tino marama kei te kauwhau te hahi Karaitiana pono i taua Rongopai o te Rangatiratanga inaianeki. Ko tenei hei kaupapa matua mo te Hahi. A kia pai ai tenei mahi, me whakamahi nga REO maha. Ko te mea tenei e kaha ana te Hahi *Tonu a te Atua ki te mahi* Na reira i whakamaoritia ai tenei pu kapuka ki nga REO maha.

I whakaako a Ihu ko te nuinga KAORE e whakaae ki tana ara:

¹⁵ E tomo ma te kuwaha whaiti; he wharahi hoki te kuwaha, he whanui te ara, e tika ana ki te ngaromananga, a he tokomaha e haere ana ra reira. ¹⁶ He kuiti hoki te kuwaha, he kiri te ara e tika ana ki te ora, a he tokotiti te hunga e kite. (Mataio 7:13-14).

Ko te Rongopai o te Rangatiratanga o te Atua e arahi ki te ora!

E mea anaanatae paha ia tapao e noa 'tu e e au ra e aita te rahipaa o te mau taata e parau ra e e Kerisetiano Ratou e tau'a ore i te manao e te haafausaa ra te Mesia i te pororaa i te evanelia o te Basileia o te Atua, ua taa pinepine te mau taata tuatapapa i te parau no nia i te faaroo e te mau taata tuatapapa i te parau no teiE nei ao e tera ta te Bibilia e haapii mau ra.

TeiE Ra, ua tiai o Jesu iho e ia haapii ta 'na mau pypi i te evanelia o te Basileia o te Atua (Luko 9:2 , 60). No te mea e niuhia te basileia no a murri a'e i nia i te mau ture a te Atua,

E hopoi mai te reira i te hau e te ruperupe—e na te auraroraa i taua mau ture ra i teie nei tau e aratai i te hau mau (Salamo 119:165; Ephesia 2:15).

A ko tenei Rongo pai o te rangatiratanga i mohiotia i Roto i nga karaipiture o te Kawenata Tawhito.

3. Comunidad secular a la misma evidencia ha sido?

Te a'oraa matamua e te hopea a Iesu i tapaochia, o te pororaa ia i te Evanelia o te Basileia o te Atua (Mareko 1:14-15; Ohipa 1:3).

Ko te rangatiratanga o te Atua ko tetahi mea e tika ana kia mohio nga Hurai o te wa o Ihu i tetahi mea e pa ana ki te korero i roto i o ratou karaipiture, e kia nei e tatou ko te Kawenata Tawhitō.

Ua haapii Danielia no nia i te Basileia

Ua papai te peropheha Danielia:

⁴⁰ Na, ko te wha o nga kingitanga ka rite ki te rino te kaha: he mea wawahihoki te rino, e taea ano e ia nga mea katoa; ka rite ano ki te wawahihia a te rino, ka Wawahia e tera kingitanga, ka mongamonga; ⁴¹ Na, i kite na koe i nga raparapa, i nga matimati, he uku na te kaipokepoke tetahi wahi, he rino tetahi wahi, ka wehea te kingitanga; ka mauano hoki te kaha o te rino i roto, ka peraano me tau i kite ra i te rino e whakauruana ana ki te uku uku. ⁴² Na, ko nga matimati o nga raparapa ra, he rino nei tetahi wahi, he uku tetahi wahi, ka penaano te kingitanga, ka kaha tetahi wahi, ko tetahi wahi he pakarukaru. ⁴³ Na, i kite na koe i te rino e whakauruana ki te uku uku, na ka uruano era ki nga upi tangata; e kore ia e piri tetahi ki tetahi, ka pera me te rino e kore nei e uru ki te uku. ⁴⁴ Na i nga ra o enei kingi, ka whakaturia e te Atua o te rangi he kingitanga e kore e ngaro; e koreano hoki te rangatiratanga e waiho ki tetahi atu iwi; ka Wawahia, ka pau enei rangatiratanga katoa, ka mau tonu ake ake (Danielia 2:40-44).

¹⁸ Otiua ka riro te kingitanga i te hunga tapu a te Runga Rawia, ka mauano hoki te kingitanga ki a ratou a ake ake. (Danielia 7:18).

²¹I titiro ahau; i whawhai ano taua haona ki te hunga tapu, a taea ana ratou e ia,
²²tae noa ki te taenga mai o te Tuaiho Onamata , a ka whakaritea he whakawa mo
te hunga tapu a te Runga Rawa, a ka tae te wa e riro ai te rangatiratanga o te
hunga tapu. . (Daniela 7:21-22)

Mai ia Daniela, te haapii mai nei tatou e e tae mai te tau e haamou ai te Basileia o te Atua
i te mau basileia o teie nei ao e e vai noa e a muri noa 'tu. Ua haapii atoa tatou e, e tuhaa
ta te feia mo'a i roto i te faruuraa i teie basileia.

E rave rahi tuhaa o te mau parau tohu a Daniela no to tatou nei tau i te Zlraa o te ^{SENKELEI}

A hio na i te tahi mau irava no roto mai i te Faufaa Ap:

¹²Na, ko nga haona kotahi tekau i kite ra koe, kotahi tekau era kingi, kahore ano
kia whiwhi noa ki tetahi rangatiratanga; ¹³Kotahi tonu te whakaaro o enei, ka
hoatu ano e ratou to ratou kaha, to ratou mana ki te kararehe. ¹⁴E whawhai ano
enei ki te Reme, e taea ano ratou e te Reme: no te mea ko ia te Ariki o nga ariki,
o te Kingi o nga kingi; E te fria i pihai iho la'na ra, ua piihia ia, ua ma'ihiia e te
haapa'o maitai ». (Apokalupo 17:12-14).

No reira, te kite nei tatou i roto i te Kawenata Tawhito me te Kawenata Hou te whakaaro
ka puta te rangatiratanga o te whenua i te mutunga o nga wa tekau nga wahanga, a ka
whakanegaromia e te Atua, ka whakapumautia tona rangatiratanga.

Ua haapii Isaia no nia i te Basileia

Ua faaurua te Atua ia Isaia ia papai no nia i te tuhaa matamua o te Basileia o te Atua, te
faatereraa ho'e tauzani matahiti tei piihia te mileniuma, mai teie te huru:

¹Tera e puta ake he rakau i te take o Hehe, a ka puta ake he peka i roto i ona pakiaaka. ²Te vai ra te Varua o te Fatu i nia iho ia 'na, Te Varua o te paari e te ite, Te Varua o te a'o e te puai, Te Varua o te ite e te māta'u ia Iehoya.

³Ko tana e Whakaahuareka ai ko te wehi ki a Ihowa: E kore ano ia e Whakawa i Runga i ta ona kanohi e kite ai, e kore ano e Whakawa i Runga i ta ona taringa e Rongo ai. ⁴Engari ka Whakawa ia mo nga rawakore i Runga i te tika, ka Whakawa ia i Runga i te tika

mo te hunga mahaki o te whenua; Ka patua e ia te whenua ki te rakau o tona mangai, ka whakamatua ano e ia te tangata kino ki te manawa o ona ngutu. ⁵Hei whitiiki te tika mo tona hope, hei whitiiki te pono mo tona hope.

⁶Ka noho tahi ano te Wuruhiraua ko te reme, ka takoto tahi te reparo raua ko te kuao koati; Ma te tamaiti nohinohi ratou e arahi. ⁷Ka kai te kau raua ko te pea; Ka takoto ngatahi a ratou kuao; A ka kai te raiona i te kakau witi, ka rite ki te kau. ⁸Ka takaro te tamaiti ngote u ki te rua o te ahipi, a ka pa atu te ringa o te tamaiti kua whakamutua te kai u ki te nohoanga o te neke. ⁹E kore ratou e tukino, e kore ano e whakamatua puta noa i toku maunga tapu: no te mea ka kapi te whenua i te matauranga ki a Ihowa, ano ko nge wai e taupoko nei i te moana.

¹⁰Na i taua ra ko tetahi Putake o Hehe, ka tu hei kara ki nge iwi; Ka rapua hoki ia e nge tauiwi, ka whai korororia ano tona okiokinnga. (Isaia 11:1-10)

Ko te take i kii ai ahau ko te waahanga tuatahi, ko te waahanga tuatahi ranei o te rangatiratanga o te Atua, ko te wa tenei ka noho tinana (i mua i te wa e heke iho ai te pa tapu, a Hiruharama Hou mai i te rangi, Apokalupo 21) a ka pumau kotahi mano tau. I Whakapumautia e Ihaia te ahua tinana o tenei Wahanga i a ia e haere tonu ana:

¹¹ I taua ra ka anga ano a Ihowa i te rua o nga wa, ki te whakahoki mai i nga morehu o tana iwi i mahue, i Ahiria, i Ihipa, i Patoro, i Kuhu, i Eraama, i Hinara, i Hamata, i Hamata, i Ihipa. nga motu o te moana.

¹² Ka whakaturia ano e ia he kara ki nga iwi, a ka huihulia mai te hunga o Iharaira i pria atu, ka whakaminea mai ano nga mea o Hura i marara atu, i nga pitio e wha o te whenua. ¹³ Ka haere atu hoki te hae o Eparaima, ka hatepea atu ano hoki nga hoariri o Hura; E kore a Eparaima e hae ki a Hura, e kore ano a Hura e whakatoi ki a Eparaima. ¹⁴ Engari ka rere iho ratou i runga i te pokohiwi o nga Pirihitini i te taha ki te hauauru; Ka pahuatia ngaatahitia e ratou nga tangata o te rawhiti; Ka pa o ratou ringa ki runga ki a Eraoma raua ko Moapa; a ka rongo nga tamu a Ampona ki a ratou. ¹⁵ Ka whakangaromia rawatia e Ihowa te arero o te moana o Ihipa; Ma tana hau kaha, ka ruru ia i tona ringa ki runga ki te awa, a ka patua e ia ki nga awa e whitu, a ka meinenga nga tangata kia whiti i nga hu maroke. ¹⁶ A ka takoto he ara haerenga mai i Ahiria mo nga morehu o tana iwi ka mahue; ka rite ano ki to Iharaira i te ra i haere mai ai ia i te whenua o Ihipa. (Isaia 11:11-16)

Ua faauruhia atoa Isaia ia papai:

² Na tenei ake, kei nga ra whakamutunga, Ka whakapumautia te maunga i to Ihowa whare ki te tahi o nga maunga, ka whakanekehia ake ano ki runga i nga pukepuke; a ka rere nga iwi katoa ki reira. ³ Ka haere hoki nga iwi maha, ka mea, Haere mai, tatou ka haere ki runga ki te maunga o Ihowa, ki te whare o te Atua o Hakopa; E haapii mai oia ia tatou i Ta na mau e'a, e e haere tatou na to 'na mau e'a." No te mea ka puta mai te ture i Hiopu, me te kupu a Ihowa i Hiruharama. ⁴ E whakawa ia i waengau i nga iwi, a he maha nga iwi e riria ai e ia; Ka patupatua e ratou a ratou hoari hei hea parau, a ratou tao hei mea tapahi mangia; E kore tetahi iwi e hapai hoari ki tetahi iwi, ka mutu ano ta ratou ako ki te whawhai. ...

¹¹ Ka whakaititia n̄ga kanohi whakakake o te tangata, ka whakapikoa iho to te tangata whakakake, a ko Ihōwa anake e whakanua i taua ra. (Isaia 2:2-4 , 11)

No reira, ka waiho hei wa utopia mo te rangimarie ki runga i te whenua. I te mutunga, ka noho tonu tenei, me ihu te rangatira. No nia i te mau ipava rau (Salamo 90:4; 92:1; Isaia 2:11; Hosea 6:2), te haapii ra te Talmud ati Iuda e 1 000 matahiti te maoro (Babylonian Talmud: Tractate Sanhedrin Folio 97a).

I whakahihiri ahau ki te tuhi i epe i whai ake nei:

⁶ Kua whanau hoki he tamaiti ma tatou, kua homai he Tamā ma tatou; A ka noho te kawanatanga ki runga ki tona pokohiwi. A ka huaina tona ingoa ko Whakamiharo, ko te Kaitohutohu, ko te Atua Kaha Rawa, ko te Matua Mutungakore, ko te Rangatira o te rangimarie. ⁷ E kore he mutunga o te nui haere o tona rangatiratanga, o tona rongo mau , ki runga ki te torona o Rawiri, ki runga apo i tona rangatiratanga, hei whakapumalu i runga i te whakawa, i runga i te tika, aianei a ake tonu atu. Ma te nekau nui o Ihōwa o n̄ga mano e taea tenei. (Isaia 9:6-7)

A tapao na e ua parau Isaia e e haere mai Jesu e haamau i te hoē basileia ma te hoē faatereraa. Noa 'tu e te faahiti ra te rahiraa o te feia e parau ra i te Mesia i teie ipava, i te ava'e titema iho â rā i te mau matahiti atoa, te haamoe ra ratou e te tohu ra te reira hau atu i te parau e e fanauhia o Jesu. Te faaite ra te Biblia e e faatereraa to te Basileia o te Atua e mau ture i nia i te mau taata, e na Jesu e faaterere i te reira. Ua tohu Isaia, Daniela e te tahī atu i te reira.

Ua riropae te mau ture a te Atua ei e'a no te here (Mataio 22:37-40; Ioane 15:10) e e faaterehia te Basileia o te Atua i nia i taua mau ture ra. No reira te Basileia o te Atua, noa 'tu ehia rahiraa taata o te ao nei e hi'o ra i te reira, e niuhia ia i nia i te here.

Waiata mE Etahi atu

E ERE o Daniel e o Isaia ana'E ta te Atua i faauruhia ia papai no nia i te Basileia o te Atua e fatata mairā.

Ua faauruhia Ezekiela ia papa'i e, te feia o te mau opu o Israela (eiaha te mau ati Iuda ana'E) tei purara i te tau o te ati Rahi e haaputuputuhia i Roto i te basileia mileniuma:

¹⁷ Mo reira me ki atu, Ko te kupu tenei a te Ariki, a Ihowa: "Ka kohikohi ahau i a koutou i Roto i nga iwi, ka huihui mai i nga Whenua i whakamararatia atu ai koutou, a ka hoatu e ahau te whenua o Iharaira ki a koutou." ¹⁸ Ka haere ano Ratou ki Reira; ka whakakahoreitia ano e Ratou nga mea Whakariharaha katoa o Reira, me nga mea anuanu o Reira. ¹⁹ Na ka hoatu e ahau he ngakau kotahi ki a Ratou, ka hoatu ano e ahau he wairua hou ki Roto ki a Ratou, ka tangohia hoki te ngakau kohatu i o Ratou kikokiko, a ka hoatu he ngakau kikokiko ki a Ratou, ²⁰ Kia haere ai Ratou i runga i aku tikanga, ka pupuri i aku whakarihenga, mahia Ratou; a hei iwi Ratou maku, ko ahau hoki hei Atua mo Ratou. ²¹ Ko te hunga ia kei te whai nei o Ratou ngakau i te hiahia ki a Ratou mea Whakariharaha, ki a Ratou mea anuanu, ka utua e ahau a Ratou mahi ki runga ki o Ratou mahunga, e ai ta te Ariki, ta Ihowa. (EZEKIELA 11:17-21)

Eita te huawai o te mau opu o Israela e haapurara faahou, e haapao ra Ratou i te mau ture a te Atua e e faaea i te amu i te mau mea faufau (Levitiko 11; Deuteronomy 14).

A hi'o na i te mau Salamo i muri nei no nia i te parau api maitai o te basileia o te Atua:

²⁷ E mahara nga pito katoa o te ao , a ka tahuri ki a Ihowa: ka koropiko ano nga hapu katoa o nga iwi ki tou aroaro. ²⁸ No Ihowa hoki te rangatiratanga, ko ia ano te kawana i waenganui i nga iwi. (Salamo 22:27-28).

⁶ Pumau tonu tou torona, e te Atua, ake ake; He hepeta tika te hepeta o tou kingitanga. (Salamo 45:6)

Waiatata ki a Ihowa he waiata hou. Waiata, e te whenua katoa ki a Ihowa.⁷ Waiata ki a Ihowa, whakapaingia tona ingoa; Kauwhautia te rongopai o tana whakaoranga i tenei ra, i tenei ra.⁸ Whakapuakina tona kororia i waenonganui i nga tauiwi, ana mahi whakamiharo i waenonganui i nga iwi katoa. (Salamo 96:1-3; tirohia hoki 1 Paraleipomeno 16:23-24).

¹⁰ E whakamoemitiia koe, e Ihowa, e au mahi katoa: E whakapaingia e tou hunga tapu.¹¹ Ma ratou e korero te kororia o tou kingitanga, e korero tou kaha,¹² Kia mohioitia ai e nga tama a te tangata ana mahi nūnui, me te kororia o te maruwehi o tona kingitanga.¹³ He kingitanga mutungakore tou rangatiratanga; kei nga whakatupuranga katoa tou rangatiratanga. (Salamo 145:10-13).

He maha nga kaitahi o te Kawenata Tawhito i tuhi mo nga ahuatanga o te rangatiratanga (hei tauira, Ezequiel 20:33; Obadia 21; Mika 4:7).

No reira, i to Jesu haamataraa i te haapii i te Evanelia o te Basileia o te Atua, ua matau maitai to na feia i putuputu mai i te mana'o tumu.

4. Acorde congu leal compromiso con el naturalismo metodológico?

Noa 'tu e e rave rahi o te ohipa ra mai te evanelia te parau apî maitai noa no nia i te taata o Jesu, te parau mau, ua haapii te mau pîpî a Jesu i te evanelia o te Basileia o te Atua. Tera te poroi ta Jesu i hopoi mai.

Ua papai te apostolox Paulo no nia i te Basileia o te Atua e o Jesu:

⁸ Na ka tomo ia ki te whare karakia, ka korero maia atu, e toru nga marama i korerorero ai, i kukume ai ki nga mea o te rangatiratanga o te Atua (Ohipa 19:8).

²⁵ E teie nei, ua ite au e o outou atoa i poro haere i te basileia o te Atua i rotopu ia ratou (Ohipa 20:25).

²³ A, ka oti te whakarite he ra ki a ia, he tokomaha i haere mai ki a ia ki tona whare; ... ³¹ i te kauwhau i te rangatiratanga o te Atua, i te whakaako i nga mea o te Ariki, o Ihu Karaiti , ma te maia, kahore he tangata e riria ana (Ohipa 28:23 , 31).

A tapao na e e ere te Basileia o te Atua no nia noa ia Jesu (noa tu e e tuhaa rahi roa o 'na), mai ta Paulo atoa i haapii no nia ia Jesu ma te taa e i ta 'na i haapii no nia i te Basileia o te Atua.

I huaina ano e Paora ko te rongopai o te Atua, engari ko te rongopai tonu o te rangatiratanga o te Atua:

⁹ ... i kauwhau matou i te rongopai o te Atua ki a koutou... ¹² Kia rite ta koutou haere ki ta te Atua nana nei koutou i karanga ki tona rangatiratanga, ki tona kororia. (Tesalonica 1. 2:9 , 12).

Ua pii atoa Paulo i te reira te evanelia a te Mesia (Roma 1:16). Ko te "poroporoaki pai" a Ihu, te karere i whakaakona e ia.

Whakaarohipa ehara i te rongopai noa mo te tangata o Ihu Karaiti, mo te whakaoranga whaiaro rankei. Ua parau Paulo i roto i te evanelia a te Mesia te haapa'oraa ia Jesu, To'na ho'iraa mai, e te haavaraa a te Atua:

⁶ ... Ma te Atua e utu ki te hunga e whakararu ana i a koutou, ⁷ E hoatu ano ki a koutou e tukinoitia ana he okiokinga ki a matou, ina whakakitenga mai te Ariki, a Ihu i te rangi me ana anahera kaha, ⁸ i roto i te mura ahi e rapu utu ana i te hunga kahore e matau ki te Atua; ki te hunga hoki e kore e tahuri ki te rongopai o to tatou Ariki, o Ihu Karaiti. ⁹ E faauauhia ratou i te haamouraa mure ore i mua i te aro o te Fatu e i te hanahana o to 'na ra mana, ¹⁰ ia tae mai oia i taua mahana ra, ia haamaitaihia i roto i to 'na ra feia mo'a, E ia haapopouhia e te feia atoa e faaroo ra, no te mea ta tatou i faaite i whakaponohipia i roto i a koutou (2 Thessalonians 1:6-10).

Te faaite ra te Faufaa Apî e te basileia o te hoê ia mea e noaa ia tatou, E ERE i te mea tei ia tatou te reira i teie nei:

²⁸ Te farii nei tatou i te hoê basileia e ore e aueue (Hebera 12:28).

E nehenehe tatou e taa e e tiai ru i te riroraa ei mero no te Basileia o te Atua i teie nei, aita Râ tatou i tomo taatoa i roto.

Ua haapapu maiai Paulo e eita te hoê taata e tomo i roto i te Basileia o te Atua ei taata tahutî, mai tei tupu i mupi a'e i te tia-faahou-raa:

⁵⁰ Ko taku korero tenei, e oku teina, e kore e tau kia riro te rangatiratanga o te Atua i te kirokiro, i te toto; e kore ano te pirau e riro i te pirau. ⁵¹ Na, he mea ngaro tenei ka korerotia nei e ahau ki a koutou, E kore tatou katoa e moe, engari ka whakaahua ketia tatou katoa . E tangi hoki te tetere, a ka whakaarahia te hunga mate, he mea piraukore, a ka whakaahuatia ketia tatou (Korineta 1, 15:50-52).

¹Koia ahau ka ki atu nei ki a koe i te aroaro o te Atua, o te Ariki hoki, o Ihu Karaiti, mana nei e whakawa te hunga ora me te hunga mate i tona putanga mai me tona rangatiratanga.

(Timoteo 2, 4:1).

Aita Paulo i haapii noa i te reira, tera râ, e horoa Iesu i te Basileia i te Atua te Metua:

²⁰Ko tenei kua ara a te Karaiti i te hunga mate, kua waiho hei matamua mo te hunga kua moe. ²¹Na te tangata nei hoki te mate, waihoki na te tangata te aranga o te hunga mate. ²²I roto hoki i a Arama ka mate katoa nga tangata, waihoki i roto ia te Karaiti ka whakaoranga katoatia. ²³Otiia ko tenei, ko tenei, i tona ake turanga; ko te Karaiti te matamua , muri iho ko te hunga a te Karaiti a tona taenga mai. ²⁴Ko reira te mutunga, ina oti te rangatiratanga te hoatu e ia ki te Atua Matua, ina whakakahoreta e ia nga rangatiratanga katoa, nga mana katoa, me nga mana. ²⁵Kua takoto hoki te tikanga kia kingi ia, kia meinga ra ano e ia nga hoariri katoa ki raro i ona WAEWAE. (Korinetia 1, 15:20-25).

Ua haapii atoa Paulo e eita te feia parau-tia ore (te feia ofati i te faaueraa) e parahi i te Basileia o te Atua:

⁹Tena ranei kahore koutou i te matau, e kore te hunga whakahere he e whiwhi ki te rangatiratanga o te Atua? Kei whakapohefetia. E ore te taiata, e te haamori idolo, e te faaturi, e te tane, e te faaturi, ¹⁰e te eiâ, e te nounou, e te taero ava, e te faaino, e te haru , e ore e parahi i te basileia o te Atua (Korinetia 1, 6:9-10).

¹⁹Na e marama ana nga mahi a te kikokiko, ara: te puremu, te moepuku, te poke, te moepuku, ²⁰te karakia whakapakoko, te makutu, te mauahara, te totuhe, te hae,

te riri, te hiahia n̄gakau, te tautohehohe, n̄ga titorehangā, ²¹ te hae, te kohuru, te haurangi, ko te hari, mē n̄ga mea pena; o ta 'u e parau atu na ia outou na, mai ta 'u i parau atu ia outou i mutaa ihora, E ORE te feia e rave i taua mau mea ra e parahi i te basileia o te Atua (Galatia 5:19-21).

⁵ Ua ite hoi outou i te reira , E ORE roa te faatupi, te viivii, e te noupou tao'a, e haamori idolo hoi oia, e parahi i te basileia o te Mesia e te Atua (Ephesia 5:5).

E mau ture ta te Atua e e titau oia ia tatarahapa i te hara ia nehenehe oia e tomo i To'na basileia. Ua faaara te apostolo Paulo e eita te tahi pae e haapii e o te evanelia a Iesu te pahonoraa, te tahi atu Râ:

³ Kia tau ki a koutou te aroha noa me te rangimarie mai i te Atua Matua, i to tatou Ariki hoki, i a Ihu Karaiti, ⁴ i tuku ia ia ano mo o tatou hara, kia whakaoranga ai tatou e ia i tenei ao kino, i runga i ta te Atua i pai ai, te Matua, ⁵ mona te kororia. mo ake tonu atu. Amine. ⁶ Miharo tonu ahau ki te hohorō o to koutou tahuri ke atu i te kaikaranga i a koutou i runga i te aroha noa o te Karaiti ki tetahi rongopai ke, ⁷ ehara nei i te rongopai ke atu; engari tera ano etahi e whakararuraru ana ia koutou, e mea ana kia whakaputia ketia te rongopai o te Karaiti. ⁸ Otira, ahakoa ko matou, ko tetahi anahera ranei o te rangi, ki te kauwhau i te rongopai ki a koutou, i te mea RERE ke i ta matou i kauwhau ai ki a koutou, kia kanga ia. ⁹ Kia rite ki ta matou i ki ai i mua, ka ki ano ahau inaiane, ki te puta ke te kauwhau a tetahi ki a koutou i tera kua riro ia koutou, kia kanga ia. (Galatia 1:3-9).

³ E wehi ana ia ahau, kei pera me Iwi i whakawai a te tinihanaga o te nakahi, kei kumaea atu o koutou whakaaro ki te he, kei mahue te tapatahi o te n̄gakau ki a te Karaiti. ⁴ Ki te mea hoki ka kauwhautia e te tangata e haere mai ana he Ihu ke atu i ta matou i kauwhau ai, ki te riro ranei i a koutou he wairua ke i te mea

KARE NEI I RIRO ia koutou, HE RONGOPAI KE RANEI TA KOUTOU I WHAKAAE AI; (Korineta 2, 11:3-4).

HE aha TE "atu" ME TE "REREKE," HE PONO TEKA, HE RONGOPAI?

HE maha NGĀ WAHANGA O TE RONGOPAI TEKA.

I TE NIUINGA, KO TE RONGOPAI TEKA KO TE WHAKAPONO KAORE KOE E WHAI KI TE WHAKARONGO KI TE ATUA ME TE TINO KAHA KI TE NOHO PONO KI TANA ARA ME TE KII KEI TE MOHIO KOE KI TE ATUA (cf. Matthew 7: 21-23). KA WHAI WHAKAARO KI A IA ANO.

NA TE NAKAHİ İ WHAKAPOHEHE A İWI KİA HİNGA MO TE RONGOPAI TEKA TATA Kİ TE 6000 TAU Kİ MURI (GENESE 3)—A KUA WHAKAPONO TE TANĞATA HE PAİ AKE TO RATOU MOHIO İ TO TE ATUA ME TE WHAKATAU İ TE PAİ ME TE KİNO MO RATOU ANO. AE, İ MURI İ TE TAENGA MAİ O İHÜ, HE MAHA NGĀ WA İ PİRİ TONU Aİ TONA İNGOA Kİ NGĀ RONGOPAI TEKA — A KEI TE HAERE TONU TENEİ ME TE HAERE TONU Kİ TE WA O TE ANATIKARAİTİI WHAKAMUTUNGĀ.

I TENEİ WA İ TE WA O TE APOTORO A PAORA, KO TE RONGOPAI TEKA KO TE TINO Gnostic/Mystic RANUNGA O TE PONO ME TE HE. I WHAKAPONO NGĀ GNOSTICS KO TE MATAURANGA MOTUHAKE TE MEA E HIAHIAȚIA ANA KİA WHIWHI MATAURANGA WAIRUA, TAE ATU Kİ TE WHAKAORANGA. UA MANAO TE MAU GNOSTICS E AİTA E FAUFAA TA TE TINO İ RAVE E UA PATOI RATOU İ TE AURARORAA İ TE ATUA İ ROTO İ TE MAU OHIPA MAİ TE SABAȚI MAHANA HITU. TE HOE O TAU A FRIA FAATERE HAAYARE RA O SIMONA İAGUS İA, TEI FAAARAHIA E TE APOSETOLO PETERO (OHIPA 8:18-21).

ENGARI EHARA İ TE MEA NGAWARI

TE FAAITE RA TE FAUFAA APİ E UA HAAPII PHILIPA İ TE BASILEIA O TE ATUA:

⁵ Na ko Piripi i heke atu ki te pa o Hamaria, a kauwhau ana ia te Karaiti ki a Ratou ... ¹² Ua faaroo ratou ia Philipa a poro ai oia i te parau no te basileia o te Atua... (Te Ohipa 8:5 , 12).

Ua haapii rā Iesu, Paulo e te mau pīpī e e ere i te mea ohie ia tomo i roto i te Basileia o te Atua:

²⁴ A ka kite a Ihu i tona pouri, ka mea, Āno te whakauaua o te tapoko o te hunga taonga ki te rangatiratanga o te Atua! ²⁵ Erangi hoki te haere o te kamera ra te kowhao o te ngāra he mea takoto noa i te haere o te tangata taonga ki roto ki te rangatiratanga o te Atua.

²⁶ Na ka mea te hunga i Rongō, Ko wai ra e ora?

²⁷ Utira i mea ia, Ko nga mea e kore e taea e te tangata, ka taea e te Atua. (Luka 18:24-27).

²² “E tia ia tatou ia tomo i roto i te basileia o te Atua na roto i te mau ati e rave rahi .” (Ohipa 14:22).

³ E tika ana kia whakawhetai matou ki te Atua i nga wa katoa mo koutou, e oku teina

he mea tika, no te mea e tupu nui ana to koutou whakapono, e hira ake ana hoki te aroha o tetahi, o tetahi o koutou tetahi ki tetahi, ⁴ i whakamanamana ai matou ki a koutou i roto i nga habi a te Atua, mo to koutou manawanui, mo to koutou whakapono i roto i o koutou whakatoi katoa, i nga tukinotanga hoki e whakariri ka ana koutou; ⁵ He tohu tenei mo te tika o ta te Atua whakawa, kia kua ai koutou he tau mo te rangatiratanga o te Atua, e mamae nei koutou; ⁶ ¹ te mea e mea tia i te Atua ia tahoo atu i te ati i te feia e haapeapea ra ia outou, ⁷ e ia

horoa mai i te taata e peapea ra i te faaeareaa i pihai iho ia matou ia heheuhia mai te Fatu ra o Iesu mai te rai mai e ta 'na mau melahi puai, (2 Tesalonia 1:3-7).

No te mau fifi, o te tahi noa tei pihiha e tei maitihia i teie nei tau no te riro ei mero no te reira (Matiao 22:1-14; Ioane 6:44; Hebera 6:4-6). E pihiha te tahi atu i muri a'e, mai ta te Bibilia e faaite ra e "te feia i hapa te aau ra, e noaa ia te ite, e te feia i amuanu ra, e haapii ia i te parau." (Isaia 29:24).

Ua haapii te Aposejolo Petero e, e mea mure ore te basileia, e e mea ti'a ia haapa'o-maitihia te evanelia a te Atua ia ore ana'e te haavaraa:

¹⁰ Na, e oku teina, kia puta to koutou uaua ki te whakau i to koutou karangatanga, i to koutou whiriwhiranga: ki te mahi hoki koutou i enei mea, e kore rawa koutou e he; ¹¹ No te mea e na reira outou i te tomo rahi i roto i te basileia mure ore o to tatou Fatu e te Faaora o Iesu Mesia (Petero 2, 1:10-11).

¹¹ Ko te wa hoki tenei e timata ai te whakawa ki te whare o te Atua; a ki te mea kei a tatou te tuatahi, he aha te mutunga o te hunga e kore e tahuri ki te rongopai o te Atua? (Petero 1, 4:17).

Te mau buka hopea o te Bibilia e te Basileia

Te haapii ra te Bibilia e "e aroha te Atua" (Ioane 1, 4:8, 16) e o Iesu te Atua (Ioane 1:1, 14)—E Arii aroha to te Basileia o te Atua e e turu ta 'na mau ture i te here, eiaha ra te riri. (Cf. Apokalupo 22:14-15).

Te faaite atoa ra te Bibilia e e tono te Atua i te ho'e melahi o te poro i te evanelia mure ore o te basileia o te Atua (Apokalupo 14:6-7) e i muri iho, te tahi atu melahi no te faaite e noa 'tu to 'na huru rahi, ua topa o Babulonia (Apokalupo 14:8-9). E riro teie mau poroi

Ei mau haapapuraa no te evanelia ta to te ao i farii na mua "E ei ite e e riro hoi ei tumu no te "feia rahi roa" o te haere mai i te Atua i te hopea ra (Apokalupo 7:9-14). Kaore i rite ki te mana whakamutunga o Papurona ka ara ake ka hinga (cf. Apokalupo 18:1-18), ko te wahanga whakamutunga o te rangatiratanga o te Atua ka mau tonu:

¹⁵ Na ka whakatangi te whitu o nga anahera, a ka puta mai nga REO nupui i te rangi, e mea ana, Kua riro nga rangatiratanga o tenei ao hei rangatiratanga mo to tatou Ariki, mo tana Karaiti, a ka kingi ia ake ake. (Apokalupo 11:15).

Ka kingi a Ihu i Roto i te rangatiratanga! E te faaite ra te Bibilia e piti o ta 'na mau i'oa:

¹⁶ He ingoa ano tona kua oti te tuhituhu ki runga ki tona kakahu, ki tona huha, KO TE KINGI O NGA KINGI, KO TE ARIKI O NGA ARIKI (Revelation 19:16).

O Iesu ana'e anei te faatere? Whakaaro hia tenei waahanga:

⁴ Na ka kite ahau i nga torona, a noho ana ratou i runga, a ka tukua te whakawa ki a ratou. I kite ano ahau i nga Wairua o te hunga i poutoa hei whakaatu mo Ihu, mo te kupu hoki a te Atua, kihai nei i koropiko ki te kararehe, ki tona whakapakoko ranei, kahore ano hoki i mau tana tohu ki o ratou rae, ki o ratou ringa. Na ka ora ratou, ka kingi tahi me te Karaiti, kotahi mano tau... ⁶ Hari tonu, tapu tonu te tangata he wahi nei tona i te aranga tuatahi. Kare o ratou manu i runga i te rua o te mate, mari ra ka riro ratou ei taunga na te Atua e na te Mesia, e ka tutara ratou ma Iesu e okotai tauatini mataitii (Apokalupo 20:4 , 6).

E faatiahia mai te mau Kerisetiano mau no te faatere e te Mesia ho'e tauanani matahitii! No te mea e vai te basileia e a muri noa 'tu (Apokalupo 11:15), area taua faatereaa i faahitihia ra, ho'e noa tauanani matahitii. No reira vau i faahiti ai i te reira na mua "E te tuhaa

mata'amu o te basileia—te pae tino, te mileniuma, te tuhaa taa e atu i te tuhaa hopea, hau atu i te pae varua.

Ua tabulahia te tahi mau ohipa i roto i te Buka a te Apokalupo mai tei tupu i rotopu i te mau mileniuma E te hopea o te Basileia o te Atua:

⁷E ia hope na mata'iti ho'e tausani, e tuuhia 'tu Satani i roto i to 'na tapearaa ⁸
E e haere oia e haavare i te mau fenua i na poro e maha o te fenua nei, ia Go'ga
E ia Ma'go'ga, ia haaputuputu ia ratou i te tamai'i: te onepu o te moana. ... ¹¹¶ A ka
kiti ahau i tetahi torona nui, ma, i tetahi hoki e noho ana i runga, RERE ana te
whenua me te rangi i tona kanohi. A kahore he wahi i kitea mo ratou. ¹²I kiti
ano ahau i te hunga mate, i te hunga nupui, i te hunga ririki, e tu ana i te aroaro
o te Atua, na kua whakatuhheratia nea pu kapuka. Na kua whakatuhheratia tetahi
atu pu kapuka, ko te pu kapuka o te ora. Na ka whakawakia te hunga mate e rite
ana ki a ratou mahi, ki nea mea i tuhiuhia ki nea pu kapuka. ¹³I tukua mai hoki
e te moana te hunga mate i roto ia ia, i tukua mai ano e te mate raua ko te
reinga te hunga mate i roto ia raua. Na ka whakawakia ratou, tenei, tenei, me
tana mahi ano. ¹⁴Na ka panega te mate me te po ki te roto ahi. Ko te mate tuarua
tenei. ¹⁵E tei ore i itea tei papaihia i roto i te buka ora, ua hurihia ia i roto i te
roto auahi (Apokalupo 20:7-8, 11-15).

Te faaite ra te Buka a te Apokalupo e te vai ra te ho'e tuhaa i muri a'e i muri a'e i te ho'e
tausani mata'iti faatereraa e i muri a'e i te pitii o te poheraa:

¹¶ Na i kiti ahau i te rangi hou, i te whenua hou: kua pahemo hoki te rangi
tuatahi, me te whenua tuatahi. Kua kore ano he moana. ²I kiti ano ahau, a Hoani,
i te pa tapu, i Hiruharama hou, e heke iho ana i te rangi i te Atua, rite rawa,
ano he wahine marena hou kua ofi te whakapaipai mo tana tane. ³A ka rongo
ahau i te reo nui no te rangi e mea ana, Na, kei nea tangata te tapenakara o te

Ātua, a ka noho ia ki a ratou, a hei iwi ratou mana. Ka noho tonu te Ātua ki a ratou, ka waiho hei Ātua mo ratou.⁴ Ka mūrua hoki e te Ātua nōga roimata katoa i o ratou kanohi; kore ake he mate, kahore he pouri, kahore he aue. Kāre hoki he mamae, no te mea kua pahemō nōga mea o mua. (Apokalupo 21:1-4)

¹ Na ka whakakitea mai e ia ki ahau he awa wai ora, piata tonu me te karaihe, e puta mai ana i te torona o te Ātua raua ko te Remē. ² I waengānui o tona ara, i tetahi taha, i tetahi taha o te awa, ko te rakau o te ora, kotahi tekau ma rau ona hua, e hua ana te rakau o tenei rakau, o tenei marama, i tenei marama. Ko nōga rau o te rakau hei whakaora i nōga iwi. ³ A kore ake he kānga i muri nei: ko reira ano hoki te torona o te Ātua raua ko te Remē; a ka mahi ana pononōga ki a ia. ⁴ E kite ratou i tona mata, ka mau hoki tona ingoa ki o ratou rae. ⁵ A kore ake o reira po: kore ake o ratou rama me te marama o te ra: e whakamaramatia ana hoki ratou e te Ariki, e Ihōwa. A ka kīngi ratou ake ake. (Apokalupo 22:1-5)

A hi'o na i teie faatereraa, tei mūri a'e i te hōe tausani matahitī, tei roto te mau tavini a te Ātua e e vai noa e a mūri noa 'tu. Ko te Pa Tapu, kua oti te whakarite ki te rangi, ka mahue i te rangi, ka heke iho ki te whenua. Ko te timatanga tenei o te wahanga whakamutunga o te rangatiratanga o te Ātua. He wa karekau he mamae, he mamae ranei!

E parahi te feia mārū i te fenua (Mataio 5:5) e te mau mea atoa (Apokalupo 21:7). E maitai a'e te fenua, e tae noa 'tu te Oire Mo'a e vai ra i nia iho, no te mea e faaohipahia te mau haerea o te Ātua. Kia mohio koe:

⁷ Kāre he mutunga o te nui o tana kawanatanga me te rangimarie (Isaia 9:7).

Papu maitai e tupu te maraaraa i mūri a'e i te haamataraa te tuhaa hopea o te Basileia o te Ātua a auraro ai te taata atoa i te faatereraa a te Ātua.

He wa tino ataahua tenei:

⁹ Engeari ko te mea ia i tuhituhia, kare te kanohi i kite, kare ano te taringa i rongo, kare ano i tapoko ki te neakau o te tangata nea mea kua rite i te Atua mo te hūniga e aroha ana ki a ia.¹⁰ Ua faaitē mai rā te Atua i te reira ia tatou na roto i to 'na Varua (Korinetia 1, 2:9-10). He wa tino pai! E faatupu te Basileia o te Atua i te hoē oraraa maitai a'e e a muri noa 'tu. Kaore koe e hiahia kia whai Waahi koe?

5. Están familiarizados con el término elnaturalismo

Ua mana'o anei te mau oromētua matamua no te Mesia e e tia ia ratou ia poro i te evanelia o te hoē Basileia mau o te Atua?

Ae.

Tau matahitī i teie nei, i roto i te hoē oreroraa parau i horoahia e te Oromētua haapii ra o Bart Ehrman no te Fare haapiiraa tuatoru no North Carolina, ua faahiti pinepine oia, e ma te tano, e taa ē atu i te rahiraa o te feia e parau ra e e Kerisetiano ratou i teie mahana, ua poro Iesu e Ta 'na mau pīpī matamua i te Basileia o te Atua. Noa 'tu e mea taa ē roa te taa-ē-raa o te taote Ehrman no nia i te Kerisetianoraa i to te Eklesia tamara te Atua, e farii tatou e o te evanelia o te basileia ta Iesu iho i poro e ta 'na mau pīpī i tiaturi, mohio ki tenea.

Ko te Tuhitahi me te Kauwhau o te Kawenata Hou o muri mai i te Kawenata Hou

Ua riro te Basileia o te Atua ei tuhua faufaa roa o tei parauhia e “te a’ora a Kerisettiano taatoa tahito roa “E i ora mai” (Holmes MW Ancient Christian Sermon. The Apostolic Fathers: Greek Texts and English Translations, 2nd ed. Baker Books, Grand Rapids, 2004, Wh. 102). Te vai ra i roto i teie A’ora a Kerisettiano tahito teie mau parau no nia i te reira:

55 Na, E matou ana koutou, e oku teina, he mea iti noa to tatou noho ki te ao kikokiko, engari he mea nui, he mea whakamiharo te kupu whakaari a te Karaiti: okioki atu ki te rangatiratanga e haere mai ana, ki te ora tonu.

Ko te korero i runga ake nei e whakaatu ana Ehara te rangatiratanga i tenei wa, engari ka haere mai a ka mau tonu. I tua atu, ko tenei korero tawhito e kii ana:

69 Na, ki te kore e taea e nga tangata tika penei te whakaora i a ratou tamariki i runga i a ratou mahi tika, he aha ta tatou eu ai mo te tomo ki te rangatiratanga o te Atua ki te kore tatou e pupuri i to tatou iruiranga kia ma, kia pokerekore? Ko wai ranei hei kaikorero mo tatou ki te kahore e kitea he tapu, he mahi tika? 96 Na, kia aroha tatou tetahi ki tetahi, kia tapoko katoa ai tatou ki te rangatiratanga o te Atua. 117 No reira, mai te mea ua ite tatou i te mea tia i mua i te aro o te Atua, e tomo ia tatou i roto i to ‘na basileia e e farii tatou i te mau parau fafau “aore i faaroothia e te taria, aore hoi i hiohia e te mata, e aore hoi i manaohia e te aau o te taata nei”.

121 Na, kia tatariki tatou ki te rangatiratanga o te Atua i tenei haora, i tenei haora, i runga i te aroha, i te tika, kahore hoki tatou e mohio ki te ra e puta mai ai te Atua. 126 Ka mea ia, Ka tae mai te rangatiratanga o toku Matua.

Te faaite ra te mau parau i nia nei e te hinaarohia ra te here na roto i te oraraa tano, aita a tatou i tomo i roto i te Basileia o te Atua, e e tupu te reira i muri a'e i te mahana o te faraa mai o te Atua—oia hoi i muri a'e i to Iesu ho'iraa mai. Ko te Rangatiratanga o te Matua me te Rangatiratanga ehara i a Ihu anake.

He mea whakamiharo ko te kauhau Karaitiana tawhito rawa atu kua tukua e te Atua kia ora, e whakaako ana i te Rangatiratanga o te Atua e whakaakona ana e te Kawenata Hou me te Hahi Haere tonu a te Atua i tenei wa (ka taea pea mai i te Hahi a te Atua, engari ko te iti o taku mohiotanga ki te Reo Kariki ka whakawhaitihia taku kaha ki te whakaputa kōrero pakari ake).

Nga Rangatira o te Hahi o te Rautau Tuarua me te Ronopai o te Rangatiratanga

Me tohu i te timatanga o te rau tau 2 ko ^{Papias, he tangata} Whakarongo ki a Hoani me tetahi hoa o Polycarp, i kia he tapu e nga Katorika Roma, i whakaako i te Rangatiratanga o te mano tau. Ua papai o Eusebius e ua haapii o Papias :

... E vai mai te ho'e mileniuma i muri a'e i te ti'a-faahou-raa mai te pohe mai, ia haamauhia te faatereraa taata iho a te Mesia i nia i te fenua nei. (Nga konjakonga o Papias , VI. A hi'o atoa Eusebius, Amu o te Ekalesia, Buka 3, XXXIX. 12)

Papias he wa tino nui tenei:

He pera ano, [I kii ia] he witi e hua mai kia tekau

mano nga puku, kia kotahi tekau mano nga witi o ia puku, kia kotahi tekau pauna paraoa maramara, parakore, paraoa pai katoa; kia ri'e ano te ahua o nga aporo, nga kakano, me te tarutaru; e te mau animala atoa, e amu ana'e i te mau tao'a o te fenua nei, ia vai hau e te au maite, e ia auraro maitai i te taata." [Na Papias , te ho'e taata no tahito ra tei faaite i te faaiteraa no nia i teie mau mea, e taata

faaroo oia ia Ioane E E hoa no Polycarp, i Roto i te maha o ta 'na mau buka; E rimā hoki nēga pukapuka nana i tīto...] (Nēga kōngakonēga o Papias , IV)

Te na ô Ra te Rata i mupri a'E i te Faufaa Apî i to Korinettiā E:

⁴²¹⁻³ Ua farii te mau Āposeñolo i te Evanelia no tatou mai te Fatu ra ia Jesu Mesia; I tōnoa mai a Ihu Karaiti e te Atua. Ina, no te Atua a te Karaiti, ko nēga apotoro hoki no te Karaiti. Koia rawa i haere mai i ta te Atua i pai ai i runga i te tikanga i whakaritea. Na, i te mea ka riro mai i a ratou te kupu whakahau, ka tino u rawa, he mea na te aranēga mai o to tatou Āriki, o Ihu Karaiti, he mea whakau i runga i te kupu a te Atua, i runga ano i te tino u o te Wairua Tapu, ka haere atu ratou me te Rongopai, ara ka haere mai te Rangatiratanga o te Atua.

Ko Polycarp of Smyrna he kaiarahi Karaitiana tuatahi, he akonga ia na Hoani, ko te whakamutunga o nēga apotoro tuatahi i mate. Polycarp c. 120-135 AD i whakaako :

Ka koa te hunga rawakore, me te hunga e whakatoia ana mo te tika: no ratou hoki te rangatiratanga o te Atua. (Polycarp. Letter to the Philippians, Upoko II. Mai i *Ante-Nicene Fathers, Volume I* na Alexander Roberts & James Donaldson i whakatika. Putanga Amerika, 1885)

ta 'na ra hanahana ... te Wairua; " E te feia faaturi, e te tatafa, e te hamani ino ia ratou iho, e ore ratou e parahi i te basileia o te Atua," e te feia atoa e rawe i te mau mea au ore e te au ore. (ibid, Upoko V)

Na, kia mahi tatou ki a ia i runga i te wehi, i te wehi, ki te pera ano me tana i whakahau mai ai ki a tatou, me ta nēga apotoro hoki i kauwhau ai i te Rongopai ki a tatou, me nēga poropiti i korero i mua i te haerenga mai o te Āriki. (ibid, Upoko VI)

Mai ia vētahi ē i Rōto i te Faufaa Apī, ua haapii o Polycarp e, te feia parau-tia, niaha te feia ofati ture, e parahi i te Basileia o te Atua.

Ko nēga korero e whai ake nei i kūihia na Polycarp i ako:

Na i to muri iho hapati ka mēa; Whakarongō mai ki taku kupu whakahau, e nēga tamariki aroha a te Atua. I whakaoati ahau i a koutou i te wa e noho ana nēga episekopo, a inaianei ka whakahau ano ahau ki a koutou katoa kia haere i runga i te whakapaipai, i te tika i runga i te ara o te Ariki... *Kia mataara, kia noho rite ano, kei taimaha o koutou nēgakau, ki te ture hou*. mo te aroha tetahi ki tetahi, ka puta ohorere mai tonu taenga mai ano he uira tere, te whakawa nui a te ahi, te ora tonu, tonu rangatiratanga kore mate. E te mau mēa atoa i haapihia e te Atua, ua ite outou, ia imi outou i te mau Papai i faauruahia, a papai i te pene a te Varua Maitai i Rōto i to outou aau, ia vai noa te mau faaueraa i Rōto ia outou e ore e mou.' (Life of Polycarp, Chapter 24. JB Lightfoot, The Apostolic Fathers, vol. 3.2, 1889, pp. 488-506)

Melito o Sardis, he rangatira o te Hahi a te Atua, c. 170 AD, i whakaako:

Ko te ture hoki i puta mai i Rōto i te Rongopai, i te mēa tawhīto i Rōto i te mēa hou, i puta tahī mai i Hiona, i Hiruharama; e te ture i horoahia mai i Rōto i te aroha, e te hoho'a i Rōto i te hoṭu i oti, e te arenio i Rōto i te Tamaiti, e te mamoe i Rōto i te taata, e te taata i Rōto i te Atua...

Engari ko te Rongopai i noho hei whakamarama mo te ture mē ona

whakatutukitanga , i te mēa ko te hahi te whare taonga o te pono...

Ko ia tenei nana tatou i whakaora mai i te pononga ki te herekore, i te pouri ki te marama, i te mate ki te ora, i te tukino ki te rangatiratanga mutungākore. (

Melito . Homily on the Passover. VERSES 7,40 , 68. Translation from KERUX : The Journal of Online Theology. <http://www.KERUX.com/documents/KERUXV4N1A1.asp>

No reira, i mohioitia te rangatiratanga o te Atua he mea pumau, e hara i te mea ko te Hahi Karaitiana, Katorika ranei o naianei me te ture a te Atua.

Ko tetahi atu tuhi i waenganui o te mutunga o te rau tau tuarua e whakahau ana i nga tangata ki te titiro ki te rangatiratanga:

No reira, kaua tetahi o kouhou e tinihangga , e titiro ki muri, engari kia hihiko te whakaaro ki te Rongopai o te rangatiratanga o te Atua. (Roman Clement. Recongnitions. Buka X. Pene XLV. No roto mai i te mau metua tane Ante-Nicene, Buka 8. Na Alexander Roberts & James Donaldson i Whakatika. Putanga Amerika, 1886)

Hau atu â, noa 'tu e aita te reira i papaihia e te hoê i roto i te ekalegia mau, te papai i te afaraa o te pitî o te senekele tei parauhia *The Shepherd of Hermas* i roto i te huriraa a Roberts & Donaldson i te faaohiparaa i te parau ra "basileia o te Atua" ahuru ma maha taimē.

Te mau Kerisettiano mau, e tae noa 'tu e rave rahi o tei parau i te Mesia, i te tahit mea no nia i te Basileia o te Atua i te pitî o te senekele.

Ua taa atoa i te taata mo'a katolika e i te pae hitia o te Râ o Irenaeus e i muri a'e i te tia-faahou-raa, e tomo te mau Kerisettiano i roto i te Basileia o te Atua. A hi'o na i ta 'na i papai, c. 180 AD:

Ko te ahua hoki tenei o te hunga kua whakapono, kei roto tonu hoki i a ratou te Wairua Tapu i homai nei e ia i te iriiringa, e puritia ana e te tangata nana i tangi, ki te haere ia i runga i te pono, i te tapu, i te tika, i te manawanui. No te mea he

aranga to tenei Wairua i roto i te hunga e whakapono ana, ka riro ano te tinana i te Wairua, me te taha ano o taua Wairua, i runga i te kaha o te Wairua Tapu, ka ara ake, ka tomo ki te rangatiratanga o te Atua . (IRENAEUS, St., Pihopa o Lyon. HE MEA WHAKAMAORI mai i te REO ARAMENI na ARMITAGE Robinson. Ko te Whakaaturanga o te Kauwhau Apototo, Upoko 42. WELLS, SOMERSET, OKEtopa 1879. I taia ki te SOCIETY FOR PROMOTING CHRISTIAN KNOWLEDGE. NEW YORK: TE MACMILLAN CO. 1920).

Theophilus no Anejohia:

Heoi ano taku korero mo tona pai; ki te kia e ahau he rangatiratanga, engari ka whakahua ahau i tona kororia... Mehe mea hoki i hanga e ia ia he mea matekore no te timataanga, kua waiho e ia hei Atua ... Aita Oia i hamani ia'na i te tahuti ore e te mea tahuti noa, mai ta tatou i parau i nia nei, e nehenehe oia e rave i na mea e piti ra; na, ki te anga atu ia ki nga mea o te matekore, ki te pupuri i te whakahau a te Atua, ka riro ia ia he utu mo te matekore, a ka waiho hei Atua. (Theophilus , To Autolycus , 1:3, 2:27)

Ua papai te taata mo'a katolika, o Hippolytus, i te omuaraa o te senekele toru:

E e farii outou i te basileia o te rai, o outou o tei ite i te Arii Tiretiera, i to outou parahiraa i teie nei oraraa. A ka waiho koe hei hoa mo te atuatanga, hei hoa kaianga mo te Karaiti, kia kore ai e whakamahia e te hiahia, e te hiahia, e kore ano e maumauria e te mate. He Atua hoki koe : ko nga mamae katoa hoki i oma ai koe i a koe i te tangata nei, i homai e ia ki a koe, no te mea no te mea i hanga e te tangata te ahua o to mate , ofira ko nga mea katoa e rite ana ki ta te Atua hoatutanga, kua korerotia e te Atua kia hoatu ki a koe; kua whakatapua, kua whanau ki te matekore. (Hippolytus. Refutation of All Heresies, Pukapuka X, Upoko 30)

Ko te whainga mo te tangata ko te whakaatua i roto i te rangatiratanga o te Atua e haere mai nei.

Nga Raruraru i te Rua Tuarua me te Tuatoru

Ahakoa te nui o te whakaae, i te rua o nga rautau, ka whakatika mai te tahi kaihauku whakahEE i te ture ko Marcion te ingoa . Ua haapii Marcion i te ture a te Atua, te Sabati, e te Basileia mau o te Atua. Noa tu e ua faahapahia oia e Polycarp e te tahi atu mau taata, ua farerei oia i te Ekalesia no Roma no te ho'e taimae roa e mai te huru ra e e mana to 'na i reira.

I te rua me te toru o nga rau tau, ka timata nga tohunga korero ki Alexandria (Ihipa). E rave rahi feia faahoho'a tei patoi i te haapiiraa o te basileia e haere mai nei. A hi'o na i te parau no nia i te tahi o taua mau taata faahoho'a ra:

I whanau a Dionysius i roto i te whanau rangatira me te whai rawa i Alexandria, a i akona ki o rautau whakaaro. Ua faarue oia i te mau fare haapiiraa etene no te riho mai ei piahi no Origen, o ta 'na i manuia i roto i te tiauraa i te fare haapiiraa catechetical no Alexandria...

Ko Clement, Origen, me te kura Gnostic e whakakino ana i nga whakaakoranga o nga korero tapu na roto i o rautau whakamaarama pohewa me te whakataurite... i whiwhi ratou i te ingoa "Allegorists." I whawhai a Nepos ki nga Kaitohutohu, me te kii ka tu he rangatiratanga o te Karaiti ki runga i te whenua...

Ua mārō o Dionysius i te mau pīpī a Nepos, e na roto i ta 'na parau... "te huru o te mau mea e vai ra i teie nei i roto i te basileia o te Atua." Ko te korero tuatahi tenei mo te rangatiratanga o te Atua e tu nei i tenei wa o nga hahi...

Ua a'o o Nepos i ta ratou hape, ma te faaite e e ere te basileia o te ra'i i te ho'e faahohoa'raa, o te basileia mau râ o to tatou Fatu i roto i te tia-faahou-raa no te ora mure ore...

Na ko te whakaaro o te rangatiratanga ka puta mai i tenei ahua tangga o nga mea ka puta mai i roto i te kura Gnostic o Allegorists i Ihipa, AD 200 ki te 250, he rau tau ki mua i te wa i kii ai nga episekopo o te rangatiratanga hei noho i te torona ...

I whakaaroa e Clement te whakaaro o te rangatiratanga o te Atua hei ahua tangga o te matauranga hinengaro pono mo te Atua. Ua faataa o Origon i te reira mai te ho'e auraa pae varua i hunahia i roto i te rata o te mau Papai . (Ward, Henry Dana. Te Evangelia o te Basileia: EERE no teie nei ao; EERE i teie nei ao; e haere mai râ i roto i te fenua i te ra'i ra, no te tia-faahou-raa mai te pohe mai e no te faaho'iraa mai i te mau mea atoa. Na Claxton i papai, Remsen & Haffelfinger , 1870, wh. 124-125)

No reira, a haapii ai te Episekopo Nepos i te Evangelia o te Basileia o te Atua, ua tamata te feia faahoho'a i te imi i te ho'e maramarama hape, e ERE i te mea papu. I ngana ano a Pihopa Apollinaris o Hierapolis ki te whawhai i nga he o nga kaikorero mo te wa ano. Ko te hunga pono i roto i te Hahi a te Atua i tu mo te pono o te rangatiratanga o te Atua puta noa i te hitori.

Ua haapii Herbert W. Armstrong i te Evangelia o te Basileia, Hau atu

I te rau tau 20, ka tuhituhi a Herbert W. Armstrong kua mate:

No te mea ua pato'i ratou i te Evangelia a te Mesia... , me Whakakapi te ao i tetahi atu mea hei whakakapi. Me hanaga e ratou he tinhangga/No reira kua rongo tatou

i te Rangatiratanga o te Atua e kia ana he korero noa - he whakaaro pai i roto i nga ngakau o te tangata - e whakaiti ana i te Rangatiratanga o te Atua ki tetahi mea tino noa, kahore he mea pono! Ko etahi kua pohehe ko te "EKALESSIA" te Rangatiratanga... Ua ite te peropheha Daniela, tei ora na e 600 matahihi hou te Mesia, e e basileia mau te basileia o te Atua - e faatereraa i nia i te fenua.

MAU TAATA i nia i te fenua nei ...

I konei... ko te whakamaramatanga a te Atua mo te RANGATIRATANGA O TE ATUA: "I nga ra o epeki kipgi..." --e korero ana i konei mo nga matimati kotahi tekau, he rino tetahi wahi, he uku pakarukaru tetahi wahi. Tenei, na roto i te hono i te poropitiranaga ki a Daniela 7, me te Apokalupo 13 me te 17, e korero ana ki te UNITED STATES OF EUROPE hou e hanga nei inaiane... i mua i ou kanohi! Te faataa ra te Apokalupo 17:12 i te mau haamaramaramaraa e e riro te reira ei tahoeraa o te mau Arii Ahuru, e aore ra, o te mau arii e (Apo. 17:8) e faatia faahou mai i te Emperera Roma tahito...

Ia tae mai te Mesia, e haere mai oia ei Arii no te mau arii, e faatere i te fenua taatoa (Apo. 19:11-16); e TONA RANGATIRATANGA -- TE RANGATIRATANGA O TE ATUA -- ki ana a Raniera, KA MOU EPEI Rangatiratanga katoa o te ao. Te na o ra te Apokalupo 11:15 i te reira na roto i teie mau parau: "Ua riro te mau basileia o teie nei ao ei basileia no to tatou Fatu, e no ta 'na ra ra Mesia; e e arii oia e a muri noa 'tu"! Ko te RANGATIRATANGA O TE ATUA tenei. Ko te mutunga tenei o nga kawanatanga o naianei -- ae, tae noa ki te United States me nga iwi o Ingearangi. Ko reira ratou hei Rangatiratanga, hei KAWANATANGA, mo te Ariki, mo Ihu Karaiti, hei KINGI mo nga kipgi o te whenua katoa. Ma tenei e tino marama ai ko te RANGATIRATANGA O TE ATUA he KAWANATANGA. I te mea he RANGATIRATANGA te Emperaea Karari -- he RANGATIRATANGA hoki te Emperaea o Roma -- he Rangatiratanga ano hoki te Rangatiratanga o te Atua. Ko te tangi i te

KAWANATANGA o n̄ga IWI o te ao. I WHANAUhia a Ihu Karaiti hei KINGI--HE RANGATIRAI! . . .

Ko taua Ihu Karaiti ano i haere i runga i n̄ga pukepuke me n̄ga raorao o te Whenua Tapu me n̄ga huarahi o Hiruharama neke atu i te 1900 tau ki murī ka hoki mai ano. Ka mea ia ka hoki mai ano. I murī a'e i to 'na faasatauro-rraa-hia, ua faatia mai te Atua ia 'na mai te pohe mai i murī a'e e toru mahana e toru rui (Mat. 12:40; Ohipa 2:32; I Kor. 15:3-4). I kake atu ia ki te Torona o te Atua. Ko te tarī matua o te Kawanatanga o te Ao (Ohipa 1:9-11; Heb. 1:3; 8:1; 10:12; Apo. 3:21).

Ko ia te "tan̄gata rangatira" o te kupu whakarite, i haere ki te Torona o

Te Atua-te "fenua atea" —e faatoroahia ei Arii no te mau arii i nia i te mau fenua atoa, e e ho'i mai i te fenua nei (Luka 19:12-27).

Tei te ra'i faahou a oia e tae noa 'tu i "te tau e faaho'ihia mai ai te mau mea atoa ra" (Ohipa 3:19-21). Ko te Whakahokin̄ga ko te whakahoki mai ki tetahi ahua tangā o mua. I roto i tenei take, ko te whakahokin̄ga mai o te kawanatanga a te Atua i runga i te whenua, me te whakahoki mai i te rangimarie o te ao, me n̄ga tikanga utopia.

Te mau arepurepuraa o te ao nei, te mau tamai i te mau mārōraa tei tupu i roto i te mau fifi rahi o te ao nei, ia ore te Atua e faaō mai, e ore roa te tino taata e ora (Mat. 24:22). I te mutunga o te wa e roa ai te whakaroa i n̄ga orangā katoa mai i tenei ao, ka hoki mai a Ihu Karaiti. I tenei wa ka haere mai ia hei Atua atua. Te haere mai nei oia ma te mana e te hanahana atoa o te Poite'e e faaterē ra i te ao taatua nei. (Mat. 24:30; 25:31) Te haere mai nei oia ei "Arii no te mau arii, e te Fatu o te mau fatu" (Apo. 19:16), no te haamau i te faatereraa hau roa

"E o tē ao nei e no tē faatere i tē māu nūnaa atoa "ma tē rāau aurī." (Apo. 19:15; 12:5) . . .

Kaore a tē Karaiti e manakohia?

Engāri ka hamama tē tangata i runga i tē hari, ka powhiri mai ki a ia i runga i tē tino hariko a me te ngākau nui - ka tae ano ki ngā hahi o tē Karaitiana tuku iho?

E kōre ratou e! Ka whakapono ratou, no tē mea ko ngā minita tēka a Hatana (II Kor. 11:13-15) kua tinihanātia ratou, ko ia tē anatikaraiti. E riri tē māu e kalesia e tē māu nūnaa i to 'na taeraa mai (Apo. 11:15 e te 11:18), e e tamata māu tē māu nū faehau i tē aro ia 'na no tē haamou ia 'na (Apo. 17:14).

E faaō tē māu nūnaa i roto i tē tamā'i rahi o tē Tamā'i Rāhi III o tē ao nei e fatata māira, e tē aroraa i Ierusalema (Zek. 14:1-2) e i muri iho e ho'i mai ai tē Mesia. Na roto i tē mana teitei e "aro oia i taua māu fenua rā" e aro rā ia 'na (irava 3). E pau roa oia ia ratou (Apo. 17:14)! "E tia to 'na avae i taua mahana rā i nia i tē mou'a Oliveta," i tē ho'e atea poto roa i tē pae hitia o tē rā o Ierusalema (Zek. 14:4). (Armstrong H.W. The Mystery of the Ages, 1984)

Tē parau rā tē Bibilia e e ho'i mai Iesu e e upootia oia, e rave rahi rā tē aro ia 'na (Apokalupo 19:19). He tokomaha ka kii (i runga i tē mohiotanga pohehe o ngā poropititanga o tē Paipera, engāri na te mea he poropiti tēka me ngā mea ngārō) ko ihu tē hokiāngā mai ko tē anatikaraiti whakamutunga!

Ko ngā mea e whai ake nei na Herbert Armstrong:

Ko tē karakia pono--ko tē pono o tē Atua i whakakahangia i runga i tē aroha o tē Atua i homai e tē Wairua Tapu...OIAI KAORE E KOREROTIA mo tē mohio ki tē

Ātua mE Ihu Karaiti--mo tE mohio ki tE TIKA--mE tE mahana o tE AROHA o tE Ātua!...

Tē mau haapiiraa a tE EKALEGIA mau a tE Ātua, o tE "ora i tē mau parau atoa" o tE Bibilia...

Ka peka kE nēga tangata i tE huarahi ki tE "hoa"—ko tE ara o tE aroha o tE Ātua.

HE HAWAI HOU ka mau i tE whenua! (ibid)

Ko tE TANGATA HOU ko tE rangatiratanga o tE Ātua. Te parauraa e, e haere mai tE nunaa apī e ia niuhia i ni'a i tE HERE, o tE hoē ia tuhaa rahi o tE parau no tE evanelia mau o tE basileia ta Jesu e Ta'na mau pīpi i haapii. Tera te tahi mea ta matou i roto i tE EKALEGIA tamaua tE Ātua e poro nei.

Ua ite o HERBERT ARMSTRONG e te haapii ra o Jesu e ua patoi te totaiete taata, noa 'tu e tE mana'o ra ratou e te hinaaro ra ratou e auraro, i tE huru oraraa 'horoa', tE e'a o tE HERE. E au ra e aita hoē a'e taata i taa maitai i tE auraa o ta Jesu e haapii ra.

Ko tE Whakaoranga na Roto ia Ihu he Wahanga o tE Rongopai

I tEIE nei, te uiui nei te tahi pae o tEi taiio i tE REIRA no nia i tE poheraa o Jesu e to 'na tiaraa i Roto i tE faaoraraa. Ae, he wahanga tera o tE Rongopai i tuhia e te Kawenata Hou raua ko HERBERT W. ARMSTRONG¹⁶.

Ko te Kawenata Hou e whakaatu ana ko tE Rongopai ko te Whakaoranga na Roto ia Ihu:

¹⁶ KARE hoki ahau e whakama ki tE Rongopai o tE Karaiti: ko te kaha hoki ia o tE Ātua hei whakaora mo nēga tangata katoa e whakapono ana, mo te Hurai ki mua, mo te Kariki ano hoki (Roma 1:16).

⁴ No reira ko ratou tonu te hunga i whakamararatia ki te kauwhau ki nga wahi katoa

te kupu. ⁵ Na ko Piripi i heke atu ki te pa o Hamaria, a kauwhau ana ia te Karaiti ki a ratou. ... ¹² Utira i to ratou whakaponotanga ki a Piripi i a ia E kauwhau ana i nga mea o te rangatiratanga o te Atua, mo te ingoa hoki o Ihu Karaiti, ka iririia nga tane me nga wahine. ... ²⁵ E otia a'era to raua faaiferaa e te a'oraa i te parau a te Fatu, ho'i atura raua i Jerusalema, a poro ai i te evanelia i te mau oire iti e rave rahi o to Samaria. ²⁶ Na ka korero tetahi anahera a te Ariki ki a Piripi... ⁴⁰ I kitea a Piripi ki Ahota. Na ka haere ia, ka kauwhau ki nga pa katoa, a tae noa ia ki Hiharia. (Ohipa 8:4 , 5, 12, 25, 26, 40)

¹⁸ Ka kauwhautia e ia a Ihu me te aranga ki a ratou. (Ohipa 17:18).

³⁰ Na e rua tino tau i noho ai a Paora i roto i tona whare i utua, a whakamanuhiritia ana E ia te hunga katoa i haere mai ki a ia, ³¹ A maia tonu ia ki te kauwhau i te rangatiratanga o te Atua, ki te whakaako i nga mea o te Ariki, o Ihu Karaiti, kihai hoki i riria e tetahi. (Ohipa 28:30-31).

A tapao na e tei roto te pororaa ia Jesu e te basileia. Te mea peapea, te erehia ra te ho'e maramaramaraa tano no nia i te Evanelia o te Basileia o te Atua i te mau haapiiraa a te mau ekalesia Heljeni-Roma.

Inaha, no te tauturu ia tatou ia riro ei melo no taua basileia ra, ua here roa te Atua i te taata e ua tono mai Oia ia Jesu ia pohe no tatou (Ioane 3:16-17) e ua faaora ia tatou na roto i to 'na aroha (Ephesia 2:8). E tuhaa te reira o te parau apî maitai (Ohipa 20:24).

Te Evanelia o te Basileia ta te ao e binaaro ra, tera ra...

Ko te mahi mo te Rangimarie (Matthew 5: 9) me te mahi pai he whainga whai hua (cf. Galatians 6:10). Teie râ, e rave rahi mau raatira o te ao nei, e tae noa 'tu te feia faaroo, te tiaturi nei e na te ohipa amqui na te ao nei e hopoi mai i te hau e te ruperupe, eiaha râ te Basileia o te Atua. E noa 'tu e e noaa mai ia ratou te tahi mau manuaraa i te pae tino, e ere noa ratou i te ore e manuia, te tahi o ta ratou mau tutavaraa a te taata nei e hopoi mai i te pae hopea o te palaneta Fenua i te pae hopea e e ore roa te oraraa e vai noa mai te peu e eita Iesu e ho'i mai no te haamau i To 'na Basileia. Ko nga tangata e whakatika ana i te whenua kaore he Atua he rongopai horihori me te teka (Salamo 127: 1).

He maha nga iwi o te ao e ngana ana ki te whakahia o te tetahi mahere a-ao Babulonia ahua-whakapono ki te whakatakoto i te ao hou i te rautau²¹. He mea tenei kua whakahengia e te Hahi Tonu a te Atua mai i tona timatanga me te whakaaro ki te whakahetou. Mai i te wa i whakapohehe a Hatana i a Eva kia taka ki te tetahi putanga o tana rongopai tata ki te 6000 tau ki muri (GENESE 3), he maha nga tangata i whakapono he pai ake to ratou mohio i te Atua ki nga mea e pai ake ai ratou me te ao.

Ia au i te Bibilia, e titauhia te hoÊ raatira faehau i Europa (tei piihia te Arii no Apatoerau, tri pii-atoa-hia te animala o te Apokalupo 13:1-10) e te hoÊ raatira faaroo (i piihia te peropreha haavare, tei pii-atoa-hia te THE. anatikaraiti whakamutunga me te kararehe e rua-haona o Revelation 13: 11-17) i te pa o nga puKEPUKE e whitu (Revelation 17: 9 , 18) ki te kawé mai i roto i te 'Babulonia' (Revelation 17 & 18) tikanga ao. Ahakoa e hiahia ana te tangata ki te hokinga mai o te Karaiti me te whakaturanga o tona rangatiratanga, he tokomaha o te ao e kore e aro ki tenei karere i te rautau²¹ - ka whakapono tonu ratou ki nga momo putanga o te rongopai teka a Hatana. E farii râ to te ao i te hoÊ ite.

A haamana'o na ta Iesu i haapii:

²¹ A e kauwhautia tenei rongopai o te rangatiratanga puta noa i te ao, hei mea whakaatu ki nga iwi katoa: ko reira puta ai te mutunga. (Mataio 24:14).

A tapao na e e tae te evanelia o te basileia i te ao nei ei ite, ei reira te hopea e tae mai ai.

He maha nga take mo tenei.

Ko tetahi ko te hiahia o te Atua kia Rongo te ao i te Rongopai pono i mua i te timatanga o te Pawera Nui (e whakaatuhi ana ka timata i roto i te Mataio 24:21). Na, ko te karere o te Rongopai he kaiwhakaatu me te whakatupato (cf. Ezekiel 3; Amos 3: 7). Ka nui ake nga hurinnga o nga Tauiwi i mua i te hokinnga mai o Ihu (Roma 11:25) me te nui o nga hurinnga ehara i te Tauiwi (Roma 9:27) i mua i te hokinnga mai o Ihu.

Ko tetahi atu ko te ngako o te karere ka rereke ki nga whakaaro o te Kararehe aranga ake, te Kingi o te mana o Te Tai Tokerau, me te Poropiti teka, te Anatikaraiti Whakamutunga. E fafau ratou i te hau na roto i te mau tutavaraa a te taata, tera ra e aratai te reira i te hopea (Matthew 24:14) me te whakangaromananga (cf. 1 Thessalonians 5:3).

No te mau tapao e te mau mea maere haavare e taaihia ra (2 Tesalonia 2:9), e maiti te rahiraa o te ao nei i te tiaturi i te ho'e parau haavare (2 Tesalonia 2:9-12) eiaha ra i te poroi o te evanelia. No te mau faahaparaa tano ore i te Basileia o te Atua i te mileniuma a te mau Katolika Roma, te mau Orthodoxe no te pae Hitia o te ra, te mau Lutheran, e te tahi atu mau taata, e rave rahi o te parau hape e te poroi o te Evanelia mileniuma o te Basileia o te Atua o te evanelia hape ia i taaihia i te Anatikaraiti.

E poro te mau Kerisiano haapao maitai no Philadelphia (Apokalupo 3:7-13) i te evanelia o te basileia mileniuma e ma te faaite atoa i to te ao eaha ta te tahi mau Raatira o te ao nei (tae noa 'tu te animala e te Peropheha haavare) e rave.

Ka tautoko ratou ki te korero ki te ao i te korero ko te Kararehe, te Kingi o Te Tai Tokerau, me te Poropiti teka, te Anatikaraiti Whakamutunga, ka whakangaro (me etahi o o ratou

hoa) i te mutunga o nga USA me nga iwi o Inggarangi o Inggarangi , Canada, Auteralia, e Niu Zelani (Daniela 11:39) E i muri iki noa "E e haamou ai ratou i te ho'e p'upu Arabia/Ihometa (Daniela 11:40-43), e ohipa ra ei mauhaa a te mau demoni (Apokalupo 16:13-14), E i te pa'e hopea e aro ia Jesu Mesia i to 'na ho'iraa mai (Apokalupo 16:14; 19:19-20). Te faiate ra te mau taata haapao maitai no Philadelphia (Apokalupo 3:7-13) e te fatata mairae te basileia mileniumpa . Peneia'e e faatupu te reira i te mau yea e rave rahi e e taufurua te reira i te tupuraa o te Mataio 24:14 . Ko matou i roto i te Haahi Haere tonua te Atua kei te whakarite puukapuka (i roto i nga REO maha), te taapiri atu ki nga paetu kuku, me te mahi i etahi atu huaraahi hei whakarite mo te 'mahi poto' (cf. Romans 9:28) ka arahi ki te whakaatau a te Atua ko Matthew 24: 14 ua nayai noa tei horoahia ei ite no te hopea e tae mai.

Ko te 'Evanelia teka' e kauwhau ana i nga kaiarahi o te ao (penei he momo rangatira 'hou' o Uropi me te pontiff kua taupatupatu ka kiihe ahua o te Katorika) e kore e pai ki tera—kaore ratou e hiahia kia ako te ao he aha nga mea ka tino kitea e ratou maha (a kare pea e whakapono i te tuatahi, cf. Isaiah 10:5-7). Ko ratou, ko o raatau kaitautoko ranei, ka whakaakona he korero teka ka mau nga tangata pono o Philadelphia ki tetahi kaupapa Whakahirahira (millenarianism) o te anaikaraiti e haere mai ana. Noa'tu te mau faahaparaa ta ratou e/e ta ratou mau p'pee e rave i nia i te mau taata faaroo no Philadelphia e te Ekalesia tamau a te Atua, e faatupu ia i te hamani-ino-raa (Daniela 11:29-35; Apokalupo 12:13-15). E aratai atoa te reira i te hopea—te haamataraa o te ati rahi (Mataio 24:21; Daniela 11:39 ; a hi'o Mataio 24:14-15; Daniela 11:31) e tae noa 'tu i te ho'e tau parururua no te mau taata haapao maitai no Philadelphia Karaitiana (Apokalupo 3:10; 12:14-16).

E tamata te puua e te Peropeta hape i te haaviraa u'ana, te haaviraa u'ana i te pa'e faanavairaa faufaa, te mau tapao, te mau mea maere haavare, te taparahiraa taata, e te tahihati atu mau faahaporaa (Apokalupo 13:10-17; 16:14; Daniela 7:25; TeSalonia 2, 2:9-10) no te fana'o i te mana . Ka ui nga Karaitiana:

¹⁰ “Kia pehea te roa, e Ihowa, e te tapu, e te pono, kia whakawa koe, kia utua ai o matou toto ki te hunga e noho ana i te whenua? (Apokalupo 6:10)

I te roaraa o te tau, ua uiui te punaa o te Atua e, “Ehia maororaa e tae mai ai Jesu?”

Noa tu e aiha tatou i ite i te mahana e te hora, te mana'o nei tatou e e ho'i mai Jesu (e te Basileia o te Atua i te haamaurahaia te mileniumpa) i te senerekele 21 ^{niuhiā} i nia i te mau papairaa mo'a e rave rahi (ei hi'oraa Mataio 24:4-34; Salamo 90:4; Hosea 6: 2; Luko 21:7-36; Hebera 1:1-2; 4:4, 11; Petero 2, 3:3-8; Tegalonia 1, 5:4), te tahi mau tuhaa o ta tatou e ite nei i te tupuraa.

Ki te kore a Ihu e wawao, ka nōgaro te ao katoa:

²¹ E ati rahi hoi to taua tame ra, aiha ia ati mai te omuaraa mai a o teie nei ao e tae roa a'enei i teie nei mahana, e e ore roa hoi e tupu a muri atu. ²² A, me i kahore aua ra i poroa i waenga, e kore tetahi kikokiko e ora; otira ka whakaaroa te hunga whiriwhiri a ka poroa aua ra. (Mataio 24:21-22).

²⁹ Na, muri iho i te whakapawera i aua ra, ka whakapouritia te ra, e kore ano hoki e titi te atarau, ka taka iho nōga whetu o te rangi, ka nōgueue nōga mea kaha o nōga rangi. ³⁰ Ko reira puta ai te tohu o te Tama a te tangata ki te rangi, a ka tangi nōga hapu katoa o te whenua, a ka kite i te Tama a te tangata e haere mai ana i runga i nōga kapua o te rangi me te kaha, me te kororia nui. ³¹ A, e tonoa e ia ana anahera me te tetere tangi nui, a ka huihuria e ratou ana i whiriwhiri ai i nōga hau e wha, i tetahi pito o te rangi puta noa ki tetahi pito. (Mataio 24:29-31).

Ko te rangatiratanga o te Atua te mea e hiahiaitia ana e te ao.

Nōga karere mo te rangatiratanga

Eaha ta oe ohipa i Roto i te Basileia?

I tenei wa, ki te mea he Karaitiana pono koe, me waiho koe hei karere mo taua mea. A hi'o na i ta te apostolo Paulo i papai:

²⁰ Na, he karere matou na te Karaiti, me te mea ano ko te Atua tenei kei Roto ia matou e tohe ana; (Korinjetia 2, 5:20).

He tu ra, he mea whitiiki o koutou hope ki te pono, kakahuria iho ano ko te tika hei puakupuku ; ¹⁶ Mo runga ake i enei mea katoa E mau ki te whakangungu rakau o te whakapono, e taea ai e koutou te tinei nga matia muramura katoa a te Wairua kino. ¹⁷ E mau hoki ki te ora hei potae, ki te hoari hoki a te Wairua, ara ki te kupu a te Atua; ¹⁸ Ma te inoi i nga Wa katoa me nga inoi katoa, me te tohe, i Roto i te Wairua, kia mataara tonu ki tenei mea, me te manawanui, me te tohe mo te hunga tapu katoa; ¹⁹ Mo ahau hoki, kia homai he kupu ki ahau, kia maia ai te puaki o toku mangai ki te whakaatu, te mea ngaro o te rongopai, ²⁰ Ko tana karere nei ahau, he mea mekameka; kia maia ai ahau ki taua korero, kia rite ai taku korero ki te mea i tika. (Efesia 6:14-20).

He aha te karere? Kei a *Herriam-Webster* te whakamaramatanga e whai ake nei:

1 : he karere mana; *ofira* : he kaihoko takawaenga o te tau mata teitei kua whakamana hia ki tetahi kawanatanga koe, rangatira rangatira ranei hei kanohi noho mo tona ake kawanatanga, rangatira rangatira ranei, kua tohua ranei mo tetahi mahi takawaenga motuhake me te wa poto.

2 a: he mangai whai mana, he karere ranei

Mena he Karaitiana pono koe, he karere mana koe, mo te Karaiti! A hi'o na i ta te apostolo Petero i papai:

⁹ Ko koutou ia he whakatupuranga whirihiri, he tohungatanga kingi, he iwi tapu, he iwi motuhake mona, kia kauwhautia ai e koutou nga whakamoe miti o te kaikaranga ia koutou i roto i te pouri ki tona marama whakamiharo; ¹⁰ I mua ehara i te iwi, inaianei ia he iwi na te Atua, kihai nei i tohungia, inaianei ia ka tohungia. (Petero 1. 2.9-10).

Hei Karaitiana, me uru tatou ki tetahi iwi tapu.

Ko teheia iwi kua tapu inaianei?

Inaha, e ere roa tu te mau basileia o teie nei ao—e riro ra ratou i te pae hopea ei tuhaa no te Basileia o te Mesia (Apokalupo 11:15). Ko te iwi o te Atua, ko tona rangatiratanga te mea tapu.

Ei vfa, eita tatou e raye i te mau ohipa politika a te mau nuna o teie nei ao. E tia ra ia tatou ia ora i te huru oraraa o te Atua i teie nei (a hi'o atoa i te buka tamoni ore e vai ra i WWW.CCOG.ORG te roa: *Christians: Ambassadors for the Kingdom of God, Bible instructions on living as a Christian*). Na roto i te na reiraraa, e haapii maitai a'e tatou no te aha te mau e'a o te Atua i maitai roa i, ia nehenehe tatou i roto i To 'na basileia e riro ei arii e ei tahu'a e e faate're amui i te Mesia i nia i te fenua nei:

⁵ I a ia i aroha mai ki a tatou, i horoi hoki i o tatou hara ki ona ake toto, ⁶ A meinga ana tatou e ia hei kingi, hei tohunga ki tona Atua Matua, ki a ia te korororia me te kaha ake ake. Amine. (Apokalupo 1:5-6)

¹⁰ A meinga ana matou e koe hei kingi, hei tohunga ki to matou Atua; A ka kingi tatou ki runga ki te whenua. (Apokalupo 5:10)

Te ho'e tuhaa o te reira a muri a'e, o te haapiiraa ia i te feia tahu'i i tera taimE ia haERE na te e'a o te Atua:

¹⁹ Tera hoki te iwi e noho ki Hiona, ki Hiruharama; heoi ano o koutou tangi. Ka tino aroha ia ki a koe, ki tou reo e tangi ana; Ka rongō ia, ka whakahoki kupu mai ia ki a koe. ²⁰ Ahakoa homai e te Āriki hei taro ma koutou ko te ngākau māmae, hei wai ano ko te tukino, e kore ou kaiwhakaako e whakanāueuetia a mūri ake nei; Engari ka kite ou kanohi i ou kaiwhakaako. ²¹ A ka rongō ou tarināga i te kupu i mūri ia koe e mea ana, Ko te ara tenei: na konei atu, ina tahuri koe ki matau, ina tahuri koe ki māui. (Isaia 30:19-21)

Noa'tu e e tohu te reira no te basileia mileniuma, i roto i teie anotau, e tia i te māu Kereisetiano ia ineine i te haapii:

¹² ... i tenei wa ka tika kia waiho koutou hei kaiwhakaako (Hebera 5:12).

¹⁵ E haamo'a rā i te Fatu te Atua i roto i to outou aau: E ia vai ineine noa outou i te pahono i te taata atoa e ui mai ia outou i te tiaaturiraa i roto ia outou ma te mārū e te māta'u (Petero 1. 3:15).

Te faaitē ra te Bibilia e e rave rahi māu Kereisetiano haapao maitai, na mua noa "E i te haamataraa o te ati rahi, e haapii e rave rahi:

³³ A he tokomaha e akona e te hunga whai whakaaro (Daniel 11:33).

Na, ko te ako, te tipu i te aroha noa me te matauranga (2 Pita 3:18), he mea tika kia mahia e tafou inaianei. Ko te tahi waahanā o to mahi i roto i te rangatiratanga o te Atua ko te kaha ki te whakaako. Na mo te tino pono, Philadelphian (Revelation 3: 7-13), Karaitiana, ka uru ano tenei ki te tautoko i te whakaaturanga nui o te rongopai i mua i te timatanga o te rangatiratanga o te mano tau (cf. Matthew 24:14).

I mūri a'e i te haamaurahaia te Basileia o te Atua, e faaohipahia te nuna o te Atua no te tauturu i te faaapī i te hōe palaneta i ino:

¹² Ka hanga ano e etahi o kouhou n̄ga wahi kua ururuatia noatia ake; Ka ara ano ia koe n̄ga turanga o n̄ga whakatupuranga maha; Ka huaina hoki koe, Ko te kaiwhakapai i te pakaru, ko te kaiwhakahou o n̄ga huarahi hei nohoanga. (Isaia 58:12)

No reira, na te mau taata o te Atua tei ora i ta te Atua e'a i teie anotau e faaohie i te taata ia parahi i roto i te mau oire (e i te tahitatu mau yahi) i roto i teie tau faaho'iraa. Ka tino pai ake te ao. E tia ia tatou ia riro ei vea na te Mesia i teie nei, ia nehenehe atoa tatou e tavini i roto i To 'na Basileia.

Ko te Karere o te Rongopai Pono he Hurihuri

Ka mea a Ihu, ki te mau tonu kouhou ki taku kupu, he tino akonga kouhou naku. 32 E ite hoi outou i te parau mau, e na te parau mau outou e faatiamā." (Ioane 8:31-32). Ma te ite i te parau mau no nia i te evanelia o te Basileia o te Atua e faatiamā ia tatou i te mau tiaturiraa hape o teie nei ao. E nehenehe tatou e paturu ma te itoito i te hoē faanahoraa o te manuia—te faanahoraa a te Atua! Kua timihanga a Hātana i te ao katoa (Apokalupo 12: 9) a ko te rangatiratanga o te Atua te Otinga pono. Mē tu tatou me te tautoko i te pono (cf. John 18:37).

Ua hau atu te poroi o te evanelia i te faaoraraa o te taata iho. Ko te rongopai o te rangatiratanga o te Atua me huri tetahi i tenei tau:

² Kua ano hoki e rite ki to tenei ao, engari kia puta ke ano i te whakahoutanga o o kouhou hinengaro, kia mohiotia ai e kouhou te pai o te Atua, te mea e manakohia ana, e tino rite ana. (Roma 12:2)

Ua taui te mau Kerisiano mau no te tavini i te Atua e ia yetahi ē:

²² E n̄ga pononga, kia whakarongo ki o koutou rangatira o te wahi ki te kikokiko i n̄ga mea katoa ; ²³ Ko n̄ga mea katoa e mea ai koutou mahia a n̄gakautia, ano he mea ki te Ariki, a ehara i te mea ki te tangata, ²⁴ He te mahara ano ka homai e te Ariki ki a koutou te utu, ara te kainga; he pononga hoki koutou na te Ariki, na te Karaiti. (Kolosa 3:22-24).

²⁸ Na, ka whiwhi nei tatou i te rangatiratanga e kore e taea te whakangaeue, kia whiwhi tatou ki te aroha noa e manakohia ai tatou e te Atua i runga i te wehi, i te wehi. (Hebera 12:28).

Mea taa ē te oraraa o te mau Kerisettiano mau i to te ao. Te farii nei tatou i te mau ture a te Atua i nia a'e i to te ao nei no nia i te mea maitai e te mea ino. E ora te feia parau-tia i te faaroo (Hebera 10:38), no te mea e titauhia te faaroo no te ora i te e'a o te Atua i teie tau. Ua mana'ohia e mea taa ē roa te mau Kerisettiano i te ao ta ratou e ora ra, e ua parauhia to ratou huru oraraa "te e'a" i roto i te Faufaa Apī (Ohipa 9:2; 19:9; 24:14, 22). Te ora nei te ao ma te miimpī, i raro a'e i te faatereraa a Satani, i roto i tei parauhia "te e'a o Kaina" (Iuda 11).

Ua riropotia te Evangelia o te Basileia o te Atua ei poroi no te parau-tia, te oaoa e te hau (Roma 14:17). Ko te kupu poropiti, tika matau, he whakamarie (cf. 1 Corinthians 14:3; 1 Thessalonians 4:18), ina koa ka titiro tatou ki te pakaru o te ao (cf. Luke 21:8-36). E aratai te huru oraraa Kerisettiano mau i te rahi i te pae varua e te mau haamaitairaa pae tino (Mareko 10:29-30). E tuhaa teie no te aha te fria e ora ra i te reira e taa ai e te hiniaaro ra te ao nei i te Basileia o te Atua. Ko n̄ga Karaitiana he karere mo te rangatiratanga o te Atua.

Te tuu nei te mau Kerisettiano i to tatou tiaturiraa i te pae varua, eiaha i te pae tino, noa 'tu e te ora nei tatou i roto i te hoē ao materia (Roma 8:5-8). Tei ia tatou te "tiaturiraa

i ū E vaneLia" (Kolosa 1:23). O ū hoē ia m̄ea ta ū mau Kerisētiano matamua i taa e e rāve rahi o ū ei parau ia Jesu i ū ei mahana, aīa ratou i taa mau.

6. Empeno humano dexplicar todo en términos de causas naturales...

E whakapono ana nōa hahi Kariki-Roma e whakaako ana ratou i nōa ahua tangā o te rangatiratanga o te Atua, engari he raruraru kei te mohio he aha tēna. *Ei hi'oraa, te haapii ra* The Catholic Encyclopedia i te reira no nia i te basileia:

Na te Mesia... I te mau tuhaa atoa o Ta'na haapiiraa, ua riro te taeraa mai o teiie basileia, to'na mau huru rau, to'na auraa papu, te raye'a e tae atu ai, ei tumu no Ta'na mau a'oraa, no reira ua piihia Ta'na a'oraa "te evanelia. o te basileia"... ua haamata ratou i te parau no te Eklesia mai "te basileia o te Atua"; cf. Koro, I, 13; I Thess., ii, 12; Apoc., I, 6, 9; v, 10, etc... te auraa o te Eklesia mai taua faanahoraa hanahana ra... (Pope H. Kingdom of God. The Catholic Encyclopedia, Volume VIII. 1910).

Ahakoa ko nōa kōrero i runga ake nei i tohu "Kol, I, 13; I Thess., ii, 12; Apoc., I, 6, 9; v, 10," mai te peu e e hi'o outou i te reira, e ite outou e aita hoē a'e o taua mau irava ra e parau ra no nia i *te Eklesia* te Basileia o te Atua. Te haapii nei ratou i te feia faaroo e riro ratou ei mēlo no te Basileia o te Atua aore ra e basileia o Jesu. Te faaara ra te Bibilia e e raye rahi o te taui i te evanelia aore ra o te fariu i te tahi atu, i te parau mau (Galatia 1:3-9). Ko te mea pouri, he maha nōa tangata i mahi i tera.

Ua haapii Jesu, "O vau te e'a, te parau mau, e te ora. Aore roa e taata e tae i te Metua ra maori rā ei Roto ia 'u ." (Ioane 14:6). Ua haapii o Petero ia Jesu e , "Aore roa e ora ia yetahi ē, aore hoi e i'oa ē atu i raro a'e i te ra'i i hororahia mai i te taata e ora 'i tatou" (Te Ohipa 4:12). Ua parau Petero i te mau ati Iuda e mea tia ia noaa i te taata atoa te faaroo no te tatarahapa e no te farii ia Jesu ia faaorahia (Ohipa 2:38).

I te rereke ki tenei, kua ako a Pope Francis ko te hunga whakaponokore, me te kore a Ihu, ka ora ma nōa mahi pail! Ka whakaako ano ia e taea te ora nōa Hurai me te kore e whakaae ki a Ihu! Hau atu ā, te mana'o atoa ra o 'na e te tahi mau Heleni-Roma e e taviri te hoē tatararaa e ere i te Bibilia o 'Maria' no te evanelia e te hoē taviri no te tahoēraa i te pae

faaroō e tē mau haapaoraa. Te mēa peapea, aiā ratou e vētahi ē i taa i te faufaaraa o Iesu Mē te Evanelia mau o te Basileia o te Atua. He tokomaha kri te whakatairanga i nōga rongopai tēka.

He tokomaha e hiahia ana ki te haere ma te titiro mē te whakapono ki te ao. Ko te Kawenata Hou e ako ana mē titiro nōga Karaitiana ki runga ake:

² Kia anga to koutou whakaaro ki nōga mēa o runga, kaua ki nōga mēa o te whenua.
(Kolosa 3:2)

⁷ Na te whakapono hoki ta matou haere, ehara i te titiro. (Korinjetia 2, 5:7).

Teie rā, ua haapii te pāpa Pius XI i te haere na roto i to 'na hi'oraa i ta 'na Ekalesia:

...te Hahi Katorika...ko te rangatiratanga o te Karaiti i runga i te whenua. (Ko te pu kapu ka pu kapu ka a Pius *Quas Primas*).

Te parau ra te repi Internet *CatholicBible.org*, "ua haamauhia te Basileia o te Atua i nia i te fenua nei e Iesu Mesia i te matahi 33 AD, i roto i te huru o Ta 'na Ekalesia, tei arataihia e Petero...te Ekalesia Katolika." EERE RĀ TE Basileia mileniūma o te Atua i ô nei e ere atoa i te Ekalesia no Roma, e vai noa rā i nia i te fenua nei. Noa'tu e te vai ra i te Ekalesia mau a te Atua te mau "taviri no te basileia" (Mataio 16:19), te feia e parau ra e te Ekalesia te basileia "ua iriti ē i te taviri o te ite" (Lukā 11:52).

Te haapii puai nei te Ekalesia no Roma i te hoē Basileia mileniūma o te Atua e fatata mairā i nia i te fenua nei e o te reira ana'e te "haapiiraa a te Anatikaraiti" i tabulahia i roto i te *Catechism of the Catholic Church*:

676 Kua timata te mahi tinihanā a te anatikaraiti ki te ao i nōga wa katoa ka puta te kerepe ki te mohio i roto i te hitorī ko te tumanako mesia ka taea ana ke

te whakatutuki i tua atu o te hitoria ma te whakawa eschatological. Ua pato'i te Ekalesia i te mau huru faahuru-e-hia o teie haavareraa o te basileia e ta'e mai i raro a'e i te i'oa mileniuma... (Catechism of the Catholic Church. Imprimatur Potest +Joseph Cardinal Ratzinger Doubleday, NY 1995, wh. 194)

Te mea peapea, te feia e farii i te REIRA, E fifi rahi to ratou no te poro i te Evangelia o te Basileia o te Atua i te pae hopea. Ko etahi ka tangi

Riaria i nia i te feia e poro ra (Daniela 7:25; 11:30-36). Tera Râ, E mana'o paha oe, EERE apei te feia atoa e parau ra e o Iesu te Fatu e vai i Roto i te basileia? KARE, KARE. A hi'o na i ta Iesu i parau:

²¹ "E kore e tomo ki te rangatiratanga o te rangi nga tangata katoa e mea mai ana ki ahau , E te Ariki, e te Ariki; engari ia e mea ana i ta toku Matua i te rangi i pai ai, ²² He tokomaha e mea mai ki ahau i taua ra, E te Ariki, e te Ariki, kihai koia matou i poropiti i runga i tou ingoa, i pei Rewera i runga i tou ingoa, i mahi i nga merekara maha i runga i tou ingoa? ²³ Ko reira ahau mea ai ki a ratou, Kahore rawa ahau i mohio ki a koutou; mawehé atu i ahau , e nga kaimahi i te tutu. (Mataio 7:21-23).

Ua tapao te Aposetolo Paulo i te « parau aro no te ipo » < te ohipa noa ra > (2 Tesalonica 2:7) i to'na ra tau. Ua taai-atoa-hia teie ipo i te tahi mea ta te Bibilia e faaara ra i te tau hopea tei piilihia "Mero, Babulonia Rahi." (Apokalupo 17:3-5).

Ko te "mea ngaro o te kino" E pa ana ki te hunga e kii ana he Karaitiana e whakapono ana kaore e hiahiaitia kia mau ki nga ture kotahi tekau a te Atua, me etahi atu, me te maha atu raniei o nga mea e Whakaaetia ana, me / raniei he momo ripeneita e Whakaaetia ana hei takahi i te ture a te Atua. te ture, no reira, i to ratou mana'o e te vai ra to ratou ho'e

huru o te ture a te Atua, aita ratou e tapea ra i te hoē huru Kerisetiano ta Iesu e ta 'na mau apostolo i ite e mea tano.

E au te mau Helleni-Roma i te mau Pharisea o tei ofati i te mau faaueraa a te Atua, tera rā, ua parau ratou e ua fariihia ta ratou mau tuuu—ua faahapa Iesu i taua huru raveraa ra (Mataio 15:3-9)! Ua faaara atoa Isaia e e orure hau te feia e parau ra e no te Atua ratou i ta 'na ture (Isaia 30:9). Ko tenei tutu tutu, he mea pouri, ka kite tatou i tenei ki tenei ra.

Te tahi atu "mīteri" e au ra e e au ra e te tiaturi ra te Ekalesia no Roma e na ta 'na mau tabula ohipa eukumene e te mau haapaoraa a te nuu e aratai i te hau e te hoē tatararaa e ere i te Bibilia o te Basileia o te Atua i nia i te fenua nei. Te faaara ra te mau Papai no nia i te hoē tahoēraa eukumene ta 'na e haapii ra e, no te tahi tau matahi'i, e manuia (note: te *New Jerusalem Bible*, te hoē huriraa i fariihia e te katolika, tei faaitehia):

⁴ Na ka pikō iho ratou ki te tarakona nana nei i hoatu te mana ki te kararehe; Na ka pikō iho ratou ki te aroaro o te kararehe, ka mea, Ko wai te rite ana ki te kararehe? Ko wai hei whawhai ki a ia? ⁵ I tukua ano te kararehe ki te korero i ana korero whakapehapeha, ki ana kohukohu, kia mahi tonu i nga marama e wha tekau ma ruu; ⁶ I puaki hoki i te mangai he kohukohu ki te Atua, ki tona ingoa, ki tona tapenakara i te rangi, ki te hunga katoa ano e noho ana i reira. ⁷ I tukua kia whawhai ki te hunga tapu, kia taea hoki ratou e ia, ka hoatu he mana ki nga iwi katoa, ki nga tangata, ki nga reo, ki nga iwi katoa; ⁸ A ka koropiko nga tangata katoa o te ao ki a ia, ara, nga tangata katoa kahore nei o ratou ingoa i tuhituhia no te timatanaga ra ano o te ao ki te pukapuka o te ora a te Reme, hei patungaga tapu. ⁹ Ko te tangata e rongo ana, kia rongo ia: ¹⁰ Ko te hunga mo te whakarau ki te whakarau; ko te hunga mo te mate i te hoari ki te mate i te hoari. Koia te hunga tapu kia manawanui me te whakapono. (Apokalupo 13:4-10 , NJB)

Te faaara ra te Bibilia no nia i te tahoeraa Babulonia i te tau hopea:

¹ Na ka haere mai te tahi o nga anahera e whitu, kei a ratou nei nga oko e whitu, ka korero ki ahau, ka mea, Haere mai, makua e whakaatu ki a koe te utu o te wahine kairau nui, e noho nei i te taha o nga wai maha,² kei a ia nga kingi katoa o te whenua, kua moepuku, a haurangi iho te iwi katoa o te ao ki te waina o tona puremu.³ Na ka arahina ahau e ia ki te koraha;⁴ Ko te kakahu o te wahine ra he papura, he whero, he mea kanapa ki te koura, ki te pearā, ki te pearā, ko te kapu waina i mau i a ia, ki tonu i te poke whakarihariha o tona moepuku;⁵ i to 'na rae ua papaihia te ho'e i'oa, e i'oa huna ore; Babulonia Rahi, te mehua wahine o te mau faaturi atoa e te mau peu faufau atoa i nia i te fenua nei.⁶ I kite ahau e haurangi ana ia, e haurangi ana i nga toto o te hunga tapu, i nga toto hoki o nga kaiwhakaatu i a Ihu; a, i toku kitenga ia ia, tino miharo ahau. (Apokalupo 17:1-6 , NJB)

⁹ Ko te tikanga tenei mo te whakaaro nui. Ko nga mahunga e whitu ko nga puke e whitu, kei runga te Wahine i era e noho ana...¹⁸ Ko te Wahine i kite ra koe ko te pa nui ia, kei a ia nei te mana ki runga ake i nga Kawana katoa o te whenua. (Apokalupo 17:9 , 18 , NJB)

¹ A muri iho i enei mea ka kite ahau i te tahi atu anahera e heke iho ana i te rangi, he nui ano te mana i hoatu ki a ia; whiti ana te whenua i tona kororia.² Nui atu tona REO ki te karanga, kua horo a Papurona, kua taka a Papurona nui, kua waiho hei kainga mo nga Rewera, hei kainga mo nga Wairua poke katoa, mo nga manu poke, mo nga manu whakarihariha.³ Na te Waina o tona moepuku i horo ai nga tauwi katoa; kei te kairau ano nga kingi katoa o te whenua ki a ia;⁴ I korero mai ano te tahi REO no te rangi; I rongo ahau i te korerotanga, Haere mai, e toku iwi, mawehi atu i a ia;⁵ Kua tutuki ona hara ki te rangi, kua mahara te Atua ki ona he: kia rite ki tana i hanga ai ki Etahi atu.⁶ Kia takiruatia nga utu i

tangohia e ia. Me whiwhi ia i te kapu kaha rua o tana ranunga.⁷ Ka rite ki te mamae , ki te mamae, ki te mamae, ki te mamae. Ka noho ahau hei kuini, ka whakaaro ia; Ehara ahau i te pouaru, e kore ahau e mohipo ki te mate.⁸ No te mea i te ra kotahi ka tau iho nga mate ki a ia, te mate uruha, te tangi, te hemokai. Ka tahuna ki te whenua. He kaha te Ariki, te Atua, nana nei i whakatau he ki a ia.⁹ Ka tangihia ia, ka tangihia e nga kipipi o te whenua i moepuku nei ki a ia, i puremu atu na ki a ia. Ka kite ratou i te paowa i a ia e ka ana, (Apokalupo 18:1-9, NJB).

I roto ia Zeekaria, te faaara ra te Bibilia no nia i te taeraa mai o Babulonia e te faaiter ra e eita te tahoeeraa tano e tupu *i myuri a'e i te ho'iqa a mai o Iesu:*

¹⁰ Titiro mai! Titiro mai! Rere atu i te whenua o te raki, e ai ta Ihowa; kua whakamararatia atu hoki koutou e ahau ki nga hau e wha o te rangi, e ai ta Ihowa.¹¹ Kia mataara! Mawhiti atu, e Hiona, e noho na me te tamahine a Papurona.

¹² Ko te kupu hoki tenei a Ihowa o nge mano , no te mea kua whakaritea mai e te kororia

koe , e pa ana ki te whatupango o toku kanohi;¹³ Na, tena, ka ruru ahau i toku ringa ki runga ki a ratou, a ka pahuatia ratou e o ratou ponongo. Katahi koutou ka mohipo na Ihowa ahau i unga mai.¹⁴ Waiata, kia koa, e te tamahine a Hiona;¹⁵ A i taua ra he maha nge iwi ka tahuri ki a Ihowa; Ae, ka waiho ratou hei iwi mana, ka noho ano i roto ia koe. Katahi koutou ka mohipo na Ihowa ahau i unga mai ki a koutou.¹⁶ Ka riro ano i a Ihowa a Huria hei wahi tupu mana i te whenua tapu, ka whiriwhiria ano e ia a Hiruharama. (Zeekaria 2:10-16, NJB; tapao i roto i te mau irava KJV /NKJV ua tapao hia te mau irava mai te Zeekaria 2:6-12)

Te mau rururaa ekuene e te mau haapaoraa taa e ta te mau Nunaa Amui, Vaticana, e rave rahi Porotetani, e te mau aratai Orthodoxe hitia o te Râ e turu nei, ua faahapa-

maitai-hia ia e te Bibilia e eita e tia ia faaitoitohia. Ua faaara Iesu no nia i te feia e *parau ra* e te pee ra ratou la 'na o te "haavare e rave rahi" (Mataio 24:4-5). Ua taaihia te rahiraa o te eukumene i te "taata puaahorofenua uouo" o te Apokalupo 6:1-2 (e ere o Iesu) e te yahine faaturi o te Apokalupo 17.

Mai ia Zeekaria, ua haapii atoa te Aposefolo Paulo e, eita te hoeraa mai o te faaroo e tupu i *ηυρισκετε* i te ho'iraa mai o Iesu:

13 Kia tae ra ano tatou katoa ki te kotahitanga i roto i te whakapono, i te matauranga ki te Tamā a te Atua, ki te hanga i te tangata tino tika, ki te tino tangata i roto i te ki tonu o te Karaiti. (Ephesia 4:13 , NJB)

Ko te hunga e whakapono ana ka tae mai tenei kotahitanga i mua i te hokinga mai o Ihu kei te he. Ina hoki, ka hoki mai a Ihu, me whakanrangaro e ia te kotahitanga o nga iwi ka huihui ki a ia:

11:15 Na ka whakatangi te whitu o nga anahera, a ka rangona nga reo i te rangi e karanga ana, e karanga ana, Kua riro te rangatiratanga o te ao hei rangatiratanga mo to tatou Ariki, mo tana Karaiti, a ka kingi ia ake ake. 16 Ua tipapa ihora te mau peresibutero e pitii ahuru ma maha i te terono i mua i te aro o te Atua, e ua papai to ratou rae i te repo i te haamori i te Atua¹⁷ E na o a'era, Te haamaitai nei matou ia oe, e te Fatu Manahope, te Atua i vai na, i vai na; i runga i tou kaha nui, a ka timata i tou kingitanga.¹⁸ Ua haapeapea te mau fenua e ua tae i teie nei te taimē e haayahia i te feia i pohe ra, e to mau tayini, te mau perophefa, e te feia mo'a e te feia i māta'u i to oe ra i oa, te taata rii e te feia rarahi. . Kua tae mai te wa ki te whakanrangaro i te hunga e whakanrangaro nei i te whenua.' (Apokalupo 11:15-18 , NJB)

19:6 Na ka rongō ahau mē te mea he haruru no te mano tipi, mē te mea he haruru o te moana, he haruru nui ranei o te whātītīri, e mea ana, Ārerūia! Kua tīmata te rangatiratanga o Ihōwa, o to tatou Atua Kaha Rawa; . . . ¹⁹ A ka kite ahau i te kararehe, mē nōa kīngī katoa o te Whenua, mē a ratou taua, kua huihuiā ki te whawhai ki a ia, ratou ko tona taua; ²⁰ Otira i mau hereheretia te kararehe mē te poropiti tekā i mahi nei i nōa mererakara mo te kararehe, i pohehe ai te hunga i Whakaae ki te parani ki te tohu a te kararehe, mē te hunga i koropiko ki tona whakapakoko. I maka oratia enei tokorua ki roto i te roto muramura o te whanariki e ka ana. ²¹ Na, ko te hunga katoa i toe, i whakamatēa ki te hoari a te Kaiere, e puā mai nei i roto i tona mangai: a ka makona nōa manu katoa i o ratou kikokiko. . . ^{20:1} Ka tahi ahau ka kite i nōa torona, i noho ai ratou, a ka hoatu ki a ratou te mana ki te whakawa. I kite ano ahau i nōa wairua o te hunga katoa i poutoa mo to ratou kaiwhakaatu mo Ihū, mo te kauwhau hoki i te kupu a te Atua, mē te hunga kihai nei i pai ki te karakia ki te kararehe, ki tana Whakapakoko ranei, ki te kore hoki e tangō i te tohu ki o ratou rae, ki o ratou ringa; ka ora, ka kīngī tahi mē te Karaiti, kotahi mano tau. (Apokalupo 19:6 , 19-21; 20:1 , NJB)

A tapao na e e tia ia Iesu ia haamou i te mau nūu o te ao nei tei tahoē atu ia 'na. Ka kīngī ia mē te hunga tapu. I reira te hoēraa tano o te faaroo. Te mea peapea, e rave rahi o te faaroo i te mau tavini haavare e au ra e mea maitai, e ere rā, mai ta te apostolo Paulo i faaara (Korinetia 2, 11:14-15). Mena he nui ake te mohio ki te Paipera mē te rongopai o te rangatiratanga o te Atua ka iti ake te whawhai ki a Ihū.

7. Algun supuesto evento desafía

Noa 'tu e mea au na te taata ia mana'o e mea maramarama roa tatou, te vai ra te mau o tia o to tatou maramarama, tera râ, "E ORE ROA TE ITE" o te Atua (Salamo 147:5).

No reira te Atua e wawao ai ki te whakatika i tenei ao.

Noa 'tu e te tiaturi ra e RAVE Rahi i tE Atua, aiha te Rahiraa o te taata i hinaaro e ora mai ta 'Na e aratai mau ra. Tirohia nga mea e whai ake nei:

⁸ Kua whakaaturia e ia ki a koe, e te tangata, te mea pai; A he aha ta Ihowa e rapu nei ki a koe, Engari ko te mahi tika, ko te aroha ki te tohu tangata, ko te whakaiti me te haere tahi me tou Atua? (Mika 6:8)

haerea haehaa e tE Atua i te hoÊ mea ta te taata i ineine mau i te RAVE. Mai te tau o Adamu raua o Eva (GENESE 3:1-6), ua maiti te taata i te turui i nia ia ratou iho e i ta ratou mau ohipa matamua, hau atu i ta te Atua, noa 'tu Ta 'na mau faaueraa (Exodo 20:3-17).

Te haapii nei te Buka a Mageli:

⁵ Whakapaua tou ngakau ki te whakawhirinaki ki a Ihowa, kaua hoki e okioki ki tou matauranga ake; ⁶ I ou ara katoa whakaaro ki a ia, a mana e whakatika ou huarahi. ⁷ Kei whakaaro ki a koe he mohio koe; E wehi ki a Ihowa, kia mawehi i te kino. (Mageli 3:5-7)

Eita râ te Rahiraa o te taata e tiaturi mau i te Atua ma to ratou aau atoa aore ra e tiai ia aratai la 'na i to ratou mau taahiraa. E RAVE Rahi tei parau e e RAVE ratou i ta te Atua e hinaaro ra, eiaha râ e na reira. Ua haavarehia te taata e Satani (Apokalupo 12:9) e ua topa i te mau hiaai o teie nei ao e te 'teoteo o te oraraa' (Ioane 1. 2:16).

No reira, e RAVE Rahi tei faatupu i ta ratou iho mau peu faaroo e te mau faatereraa o te ao nei, no te mea te mana'o ra ratou e mea ite a'e ratou. Heoi, e kore e ratou (cf. JEREMIAH 10:23) e kore hoki e tino ripeneta.

No reira te taata i hinaaro ai i te Basileia o te Atua (cf. MATTHEW 24:21-22).

Whakaarohia nga Whakamoeimiti

Te hoē o te mau parau matau -roa "E-hia e Iesu o te mau haamaramaramaraa ia, ta 'na i horoa i roto i Ta 'na A'oraa i nia i te mou'a Oliveta.

A hi'o na i te tahi o ta 'na i parau:

³"Ka koa te hunga he rawakore nei te wairua: no ratou hoki te rangatiratanga o te rangi. ⁴Ka koa te hunga e tangi ana, ka whakamarietia hoki ratou. ⁵Ka koa te hunga ngakau mahaki: ka riro hoki ia ratou te whenua. ⁶Ka koa te hunga e hiakai ana, e hiaipu ana ki te tika: e makona hoki ratou. ⁷Ka koa te hunga tohu tangata: e tohungia hoki ratou. ⁸Ka koa te hunga ngakau ma: e kite hoki ratou i te Atua. ⁹Ka koa te hunga hohou Rongo: ka kiiia hoki ratou he tamariki na te Atua. ¹⁰Ka koa te hunga e whakatoia ana mo te tika: no ratou hoki te rangatiratanga o te rangi. (Mataio 5:3-10).

Tei Roto i te Basileia o te Atua (cf. Mark 4:30-31), e kiiia ana ko te rangatiratanga o te rangi e Matiu (cf. Matthew 13:31), i reira ka tutuki enei kupu whakaari. I roto i te Basileia o te Atua e faatupuhia i te parau fasau no te feia mārū no te fatu i te fenua e no te feia vīvīi ORE ia ite i te Atua. A tīai ru i te parau apī maihai o te mau haamaitairaa i roto i te Basileia o te Atua!

He Tika nōga Ara o te Atua

Ko te pono ko te Atua he aroha (1 John 4: 8 , 16) a kaRE te Atua mīmī. Te faaite ra te mau ture a te Atua i te here i te Atua e i to tatou taata-tupu (Mareko 12:29-31; Jakobo 2:8-11). Te mau haereea o teie nei ao, mea mīmī ia e e hope i te pohe (Roma 8:6).

A tapao na e te faaite ra te Bibilia i te mau Kerisētiano mau e haapao i te mau faaueraa:

¹Ko nōga tangata katoa e whakapono ana ko Ihu te Karaiti, kua whanau i te Atua: ko nōga tangata katoa e aroha ana ki te whanau, e aroha ana ano ki tana whanau.

² Ma konei tatou ka matau ai e aroha ana tatou ki n̄ga tamariki a te Atua, ma te mea ka aroha tatou ki te Atua, ka pupuri ano i ana ture. ³ Ko te aroha hoki tenei ki te Atua, kia pupuri tatou i ana ture. Me ana whakahau

E KORE E TAUMAHA. (Ioane 1, 5:1-3)

Te mau "faaauraa atoa a te Atua, e parau-tia ia" (Salamo 119:172). E mea viivii ore to 'na haereea (Tito 1, 1:15). Te mea peapea, e rave rahi o tei farii i te mau huru "ino" e rave rahi e aita ratou i ite e AITA o Iesu i haere mai no te faaore i te ture aore ra i te mau peropheata, no te faatupu rā i te reira (Mataio 5:17), na roto i te faataaraa i to ratou auraa mau e te faarahi atu â i ta te rahiraa whakaaro (hei tauira, Matthew 5:21-28). Ua haapii Iesu e "o tei haapao e o tei haapii i te reira, e parauhia ia e e rahi oia i te basileia o te ao ra" (Mataio 5:19) (e nehenehe te mau parau 'Te Basileia o te Atua' e te 'basileia o te ra'i' e taui).

Te haapii ra te Bibilia e mea pohe te faaroo aore e ohipa (Iakobo 2:17). He tokomaha e kii ana ki te whai ia Ihu, engari e kore e whakapono pono ki ana whakaakoranga (Matthew 7:21-23) me te kore e pee i a ia kia ri te ki ta ratou (cf. 1 Corinthians 11:1). "Te hara, o te ofatiraa ia i te ture" (Ioane 1, 3:4 , MN) e ua hara paatoa (Roma 3:23). Heoi, e whakaatu ana te Paipera ka wikitioria te mahi tohu i runga i te whakawakananga (James 2:13) i te mea he tino mahere ta te Atua mo te katoa (cf. Luke 3:6).

Eta te mau ravea a te taata, taa ē atu i te mau e'a a te Atua, e ohipa. I roto i te basileia mileniūma, e faatere Iesu ma "te raau aurī" (Apokalupo 19:15), e e noaa mai te maitai ia ora te taata i te e'a o te Atua. Te vai ra te mau fifi atoa o te ao nei no te mea te patoi nei te mau totai te o teie nei ao i te auraro i te Atua e i Ta 'na ture . Ko n̄ga hitori e whakaatu ana kaore te tangata e kaha ki te whakaoti i n̄ga rarur o te hapori:

⁶ Ko to te kikokiko whakaaro hoki he mate, ko to te Wairua ia he ora, he rangimarie. ⁷ He tikanga whawhai hoki ki te Atua te whakaaro ki te kikokiko; no te mea kare i raro i te ture a te Atua, e kore ano e taea. ⁸ Na e kore e taea e te hunga i te kikokiko te whakamanawareka ki te Atua. (Roma 8:6-8).

E ti'a i te mau Kereisetiano ia tia'ou i te pae varua, e ua horo'ahia te Varua o te Atua no te na reira i teie nei tau (Roma 8:9), noa'tu to tatou iho mau paruparu:

²⁶ Kitene ana hoki koutou, e oku teina, ki to koutou karangatanga, kihai i tokomaha te hunga whakaaro o te kikokiko, kihai i tokomaha te hunga punui, kihai i tokomaha te hunga punui e karangatia ana. ²⁷ Engari i whiriwhiria e te Atua ko nga mea kuware o te ao, hei mea e whakama ai te hunga whakaaro; ²⁸ Ko nga mea ware o te ao, ko nga mea e whakahaweaitia ana, i whiriwhiria e te Atua, me nga mea kahore noa iho, hei whakakahore i nga mea ake. ²⁹ Kia kore ai tetahi kikokiko e whakamanamana i tona aroaro. ³⁰ No na ra outou i roto i te Mesia ra ia Iesu, o tei riro ei paari no O mai i te Atua ra no tatou—e te parau-tia, e te haamo'araa, e te faaoraraa ⁻³¹ ia mairi hoi tei papaihia ra, "O tei teoteo ra, ia arue oia i te Fatu." (Korinetia 1. 1:26-31).

He whakakororia nga Kapaitiana ki te mahere a te Atua! Te haere nei tatou ma te faaroo i teie nei (Korinetia 2. 5:7), ma te hi'o i nia (Kolosa 3:2) ma te faaroo (Hebera 11:6). E haamaitaihia tatou no te haapao i te mau faaueraa a te Atua (Apokalupo 22:14).

No te aha te Evangelia o te Basileia o te Atua?

Te mana'o ra te mau Porotetani e i to ratou fariiraa ia Iesu ei faaora, ua imi ratou i te Basileia o te Atua. E whakapono ana nga Katorika ko te hunga kua iriiria, ahakoa kohungahunga, kua uru ki ta ratou hahi hei rangatiratanga. Ko nga Katorika me te Orthodox Eastern ki te whakaaro na roto i nga hakarameta, me etahi atu, kei te rapu ratou i te

Rangatiratanga o te Atua. Ahakoa ka iriuria nga Karaitiana, ka titiro nga Kariki-Roma-porotetani ki te ao ki te whakatau i nga raru o te tangata. Ahu ratou ki te whai i te Whenua-aronga (cf. Romans 8:6-8).

Te imiraa na mua i te Basileia o te Atua (Mataio 6:33) o te riroraa ia ei fa no te roaraa o to 'na oraraa no te mau Kerisettiano. He whainga, kaua e titiro ki te ao mo nga otinga, engari ki te Atua me ana huarahi. E taui te parau api mai tai o te Basileia o te Atua i to tatou oraraa.

Te parau ra te Bibilia e e faaterere te mau Kerisettiano e o Iesu, tera ra, te taa ra anei ia oe te auraa e na te mau Kerisettiano mau e faaterere i te mau oire? Ua haapii Iesu:

¹² I haere tetahi rangatira ki tetahi whenua mamao, kia riro mai ia ia tetahi rangatiratanga, ka hoki mai ai. ¹³ Kotahi tekau ana pononga i karangatia e ia, kotahi tekau nga pauna i hoatu e ia ki a ratou, ka mea ki a ratou, Mahia enei, kia hoki mai ra ano ahalu. ¹⁴ Otira i kino tona iwi ki a ia, ka tono karere i muri ia ia, ka mea, E kore matou e pai ki tenei hei kipoi mo matou.

¹⁵ "A, i tona hokinnga mai, ka riro mai i a ia

rangatiratanga , ka mea ia kia karangatia ki a ia aua pononga i hoatu nei e ia ki a ratou, kia mohio ai ia ki te maha o nga mea i riro mai i tetahi, i tetahi i te hokohoko. ¹⁶ Ka tae mai to mua, ka mea, E kara, ka negahuku nga pauna kua mahia ki tau pauna. ¹⁷ Ka mea tera ki a ia, Pai rawa, e te pononga pai; pono tonu koe i te mea nohinohi rawa, na, hei rangatira koe mo nga pa kotahi tekau. ¹⁸ A, ko te haerennga mai o te tuarua, ka mea, E kara, e rimu nga pauna kua mahia ki tau pauna. ¹⁹ Ka mea ano ia ki a ia, hei rangatira ano koe mo nga pa e rimu. (Lukas 19:12-19)

Kia pono ki n̄ga m̄ea iti kei a koe inaianei. Ka whai waahi n̄ga Karaitiana ki te whakahaere i n̄ga taone pono, i roto i te rangatiratanga pono. Ua parau atoa Iesu, "Tei ia 'u nei ta 'u utua , ia horoa 'tu te taata atoa i ta 'na ra ohipa." (Apokalupo 22:12). E faanahoraa ta te Atua (Joba 14:15) e te hoē yahi (Ioane 14:2) no te feia o te pahono mau ia 'na (Ioane 6:44; Apokalupo 17:14). Ko te rangatiratanga o te Atua mo te pono, ka taea e koe te uru ki roto!

I te omuaraa o te matahiti 2016, te vai ra i roto i te vea *Science* te hoē tumu parau tei parauhia "Te mana o te nahoa taata" o tei faaite e e nehenehe te maramarama artificial e te crowdsourcing e faatitiaifaro i "te mau fifi ino" e farereihia nei e te taata. Teie rā, aita te tumu parau i taa maītai eaha te ino, e nafea ia faatitiaifaro i te reira.

Ko te mahi tahi, i tua atu i te whai i n̄ga huarahi pono o te Atua, he rite ki te mate i te rautau 21^{mai} i te hokin̄ga mai i muri i te Waipuke Nui i te wa i mahi tahi ai te tangata ki te hanga i te Pare o Babelia i hinga (Genese 11: 1-9).

Ko n̄ga raruraru i te ao, i n̄ga waahi penei i te Middle East (ahakoa n̄ga painga o te tinana e tumanakohia ana, hei tauira, Daniel 9: 27a; 1 Thessalonians 5: 3), ka kore e whakatauhia e te tangata - e hiahia ana tatou ki te rangimarie o te rangatiratanga o te Atua (Roma 14: 17).

Ko n̄ga raruraru o te whakawetiweti o te ao, ahakoa n̄ga painga e tumanakohia ana, kaore e whakatauhia (cf. Ezekiel 21: 12) e te hunga tinihangā i roto i te United Nations (cf. Revelation 12: 9)-e hiahia ana tatou ki te koa me te whakamari e te rangatiratanga o te Atua.

EITA te mau fifi o te natura e faatitiaifarohia na roto i te ohipa amui na te ao nei, no te mea e taueturu te mau nuna o te ao nei i te haamou i te fenua (Apokalupo 11:18), e faatitiaifarohia rā e te Basileia o te Atua.

Ko n̄ga take o te moepuku, te materoto, me te hoko i n̄ga Wahanga tinana tangata e kore e whakatauhia e te USA (cf. Revelation 18:13), engari na te rangatiratanga o te Atua.

Ko te nama nui a te USA, UK, me era atu iwi maha e kore e whakatauhia na roto i te hokohoko o te ao, engari i te mutunga (i muri i te whakanēgaromanā a Habakkuk 2:6-8) e te rangatiratanga o te Atua.

Eita te ite ore e te haapiiraa hape e faatitiaifarohia e te mau Nūnaa Āmqui—e hinaaro tatou i te Basileia o te Atua. Eita te mau aroraa i te pae faaroo e faatitiaifarohia na roto i te hoē pūpū eukumene-amqui-raa i te pae faaroo o te farii i te faaoraraa taa ē atu ia Jesu mau o te Bibilia. Ko te hara TE RAROARAA i roto i te ao, a mo tena, e hiahia ana tatou ki te patunga tapu a Ihu me tona hokinga mai ki te rangatiratanga o te Atua. Aita ta te ite aviana i te pae rapaauraa i teie nei tau i te mau pahonoraatua no te oraora-maitai-raa o te taata—e hinaaro tatou i te Basileia o te Atua.

Eita te mau fifi o te poia e faatitiaifarohia e te mau tao'a rauropi-i-ra'a-hia o te tuu nei i te mau tuhaa o te ao nei i te fifi i te o'e na roto i te mau maa hotu—e hinaaro tatou i te Basileia o te Atua.

Ko te rawakore nui i roto i n̄ga Wahi o Awherika, Ahia, me etahi atu wahi, i te wa e whai hua ana mo tetahi wa mai i te wa mutunga 'Babulonia' (cf. Revelation 18: 1-19), e kore e whakaoti i te raruraru o te rawakore—e hiahia ana tatou ki te rangatiratanga o te Atua. Te manao e, taa ē atu ia Jesu, e nehenehe te huitaata e faatupu i te utopia i roto i teie 'anotau ino i teie nei tau', e Evangelia hape ia (Galatia 1:3-10).

Te tuhaa mileniuma o te Basileia o te Atua o te hoē ia basileia mau o te haamauhia i nia i te fenua nei. E niuhia te reira i nia i te mau ture here a te Atua e te hoē Atua here ei aratai. Ka kingi tahi te hunga tapu me te Karaiti mo n̄ga tau kotahi mano (Apokalupo 5:10; 20:4-6). Ka uru ki tenei rangatiratanga te hunga pono i roto i te Hahi a te Atua, engari

Karekau he karaipiture e kii ana ko te rangatiratanga o te Atua te Hahi (Katorika me etahi atu). Ua patoi te Ekalesia Roma i te haapiiraa mileniuma, e i muri a'e, e patoi u'ana 'tu a te reira i te poroi o te Evangelia a te Bibilia a piri noa i tatou i te hopea. E riro paha te reira i te haapurororaa rahi i te mau vea o te nehenehe e tauaturu i te faatupuraa i te Mataio 24:14.

I roto i to 'na tuhaa hopea, te vai ra te Basileia o te Atua i te "Ierusalem Apî, o te pou mai mai te ra'i mai i te Atua ra" (Apokalupo 21:2) e e ore roa to 'na tupuraa e hope. KARE HE KINO i muri, kahore he pouri, kahore he mate.

Ko te kauhau me te mohipi ki te rongopai o te rangatiratanga o te Atua he kaupapa nui o te Paipera. Ua haapii te feia papai o te Faufaa Tahito no nia i te reira. Ua haapii Jesu, Paulo e Ioane no nia i te reira. Ko te kauhau Karaitiana tawhito rawa atu i ora i waho o te Kawenata Hou i ako mo taua mea. Ko nea kaiarahi Karaitiana i te timatanga o te rautau tuarua, pera i a Polycarp raua ko Helito, i ako mo taua mea. Te haapii nei tatou i roto i te Ekalesia a te Atua i teie mahana. A haamana'o e o te Basileia o te Atua te tumu parau matamua ta te Bibilia e faaite ra i ta Jesu i poro (Mareko 1:13). O ta 'na atoa ia i poro i muri a'e i te tia-faahou-raa (Ohipa 1:3)—E mea tia i te mau Kerisettiano ia imi na mua (Mataio 6:33).

Ko te rongopai ehara i te mea mo te orangia me te mate o Ihu anake. Te haapupuraa o te Evangelia ta Jesu e ta 'na mau pipi i haapii, o te Basileia o te Atua ia o te haere mai. Tei roto i te Evangelia o te basileia te faaoraraa na roto i te Mesia, tei roto atoa Râ te haapiiraa i te hopea o te mau faatereraa taata (Apokalupo 11:15).

A haamana'o na, ua haapii Jesu e eita te hopea e tae mai i muri a'e i te poro-haere-raahia te Evangelia o te basileia i to te ao nei ei ite no te mau nunaatua (Mataio 24:14). A ko taua kauhau kei te tupu ipaiapaei.

Ko te rongopai ko te rangatiratanga o te Atua te otunga ki nga rarau e pa ana ki te tangata . Heoi, KORE te nuinga e pai ki te tautoko, ki te whakarongo, ki te whakapono ki te pono. E mea mure ore te Basileia o te Atua (Mataio 6:13), area "te mou nei hoi tei ei nei ao." (Korineta 1, 7:3).

Ko te kauwhau i te rongopai pono o te rangatiratanga o te Atua ko tetahi mea e aro nui ana tatou i roto i te Hahi Haere tonu a te Atua. Te tutava nei matou i te haapii i te mau mea atoa ta te Bibilia e haapii ra (Mataio 28:19-20), e tae noa 'tu i te Basileia o te Atua (Mataio 24:14). A tiai noa i tatou i taua basileia ra, e tia ia tatou ia haapii e ia pree i te mau e'a o te Atua e ia tamahana hana ia yetahi e e hinaaro ra e tiaturi i te parau mau.

Eita anei e tia ia ouhou ia turu i te pororaa i te evanelia o te Basileia o te Atua e haere mai nei? Ka whakapono koe ki te rongopai o te rangatiratanga o te Atua?

Knihy kronik pre dobré získanie

Hanahana o to 'na ra mana *Knihy kronik pre dobré získanie* nahimutang sa: 1036 W. Grand Avenue, GROVER Beach, Kalifornio, 93433 USA; paetukutuku WWW.CCOG.ORG

Knihy kronik pre dobré získanie (CCOG) Retejoj

CCOG ASIA Kini noga sité adunay focus sa Asia.

CCOG.IN Kua whakaritea tenei pae ki ērā o te tuku ihotanga o īnia.

CCOG.EU Ĉi tiu retejo estas celita al Eŭropo.

CCOG.NZ Kini n̄ga site tarz̄et n̄gadto sa New Zealand už sa uban sa usa ka British-mikunSad background.

CCOG.ORG Koipri te paetučukuku matua o te *Knihy kromk pre dobré zíškanie* Ĝi servas homoj sur ĉiuj kontinentoj. Ĝi enhavas artikolojn, ligilojn kaj filmetojn.

CCOGCANADA.CA Kondado ang Lanaudire sa Kanada.

CCOGAfrica.ORG Kua whakaritea tenei pae ki ērā i Āwħerika.

CDLIDDE.S La Continuación de la Iglesia de Dios. Jen la hispanlingva retejo por la *Knihy kromk pre dobré zíškanie*.

PNIND.PH Patuloy na Igleśya n̄g Diyos. Kini Mao An̄g Website Sa Pilipinas *Knihy kromk pre dobré zíškanie*. He mōhiobio tāna i te REO Ingarihi me te Tūtōhu.

Novaĵoj kaj Historio-Retejoj

COGWRITER.COM Kini n̄ga website maó an̄g usa ka mayor n̄ga pamahayag n̄ga himan už adunay balita, doktrina, sa kasaysayan artikulo, video, už matañoen n̄ga updates.

CHURCHHISTORYBOOK.COM He n̄gawari noa iho tenei ki te maumahara ki te paetučukuku me n̄gā tuhipānui me n̄gā mōhiobio mo te hitopi o te whare karakia.

BIBLENEWSPROPHECY.NET Ĉi tio estas reta radio-retejo, kiu kovras novaĵojn kaj bibliajn temojn.

YouTuber už famaj Chuť Video Honz̄ekes alang Žá Měa Wali už Měa Šermontek

BibleNewsProphecy honz̄ere. CCOG predikaj filmetoj.

CCOGAfrica honz̄ere. CCOG mensahe sa Africen pinulončan.

CCOG Animations honz̄ere ki te whakaako i n̄gā aronča o n̄gā whakapono Karaitiana.

CCOGSERMONES honz̄ere havas mesaĝojn en la hispana lingvo.

ContinuingCOG honz̄ere. Ccoz video Wali.

E whakaatu ana te whakaahua i raro iho i Etahi o n̄gā perekri ruarua e toe ana (me Etahi i tapiritia a mupi ak) o te Etahi whare i Hiruharama i Etahi wa e mōhiotia ana ko te Cenacle, engari he pai ake te Whakaahua hei Hahi o te Atua i Runga i te Haunža Uru o Hiruharama (e kia nei ko Mt. Hiona):

Tio versajne estis la loko de ebli la plej frua reala kristana prezejo. Konstruado en kiu la "Evangelio de la Rejno de Dio" de Jesuo estus predikita. Ĉi tio estis konstruado en Jerusalemo, kiu instruis multa nea taote e pa ana ki nea matre atete.

Tu ngod niipi sa valay pagħiunonx nagħsalu u sa kipa sa Dio, tu ngod kav... u q' kamu, mjaq iż-żonn, naħbiu onx mjaq-aawat sa mjaq iż-żej ja sa Judea u ja sa Dio u q' Nja Dija Kang Cristo Jesus. (I Nja Taġa-Tesalonica 2:13-14)

Paligħi is-nejha mjaq-żgħiżon aliegħ sa hu qot mjaq-pagħtu mjaq sa mal-kauxa aliegħ sa tanan mjaq-żejt u jaqbalu mjaq-santos. (Judeas 3)

Sju (Jesus) nniżżeen kawla, kipaharjan iwal iko anġi għinharjan sa Dio is-żgħad lu sa ubaqx kalu ngurjun usab, kav aliegħ nniżżeen mjaonx fuu għipadala ukko! (Lucas 4:3)

Ajan nqa b'huxx-pangitaa niżju anġi għinharjan sa Dio u q' ujja kipin tgħixi tħalli u tħalli iż-żgħad lu sa ubaqx kieni. Ayaw kahaddlok, għażżejjex paron, kav għikallip uż-żonx Amħabha anġi pagħrafha kieni sa għinharjan. (Lucas 12:31-32)

Uq kipin mjaayorx halba mħablu u q'ebda se għinharjan iċċawali is-żgħad lu sa tħbi u kieni kieni. Iż-żgħad lu sa tanan kieni kieni. (Matto 24:14)